

Lesstof

EBC*L Niveau A

Module

Bedrijfsdoelstellingen & kengetallen

EASY
business

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enigerlei vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

@EBC*L International / @Stichting EBC*L The Netherlands, 2016

Derde druk

ISBN/EAN: 978-90-819366-2-0

Hoewel deze lesstof met de grootst mogelijke zorgvuldigheid is samengesteld, kunnen de auteur, de uitgever en de drukker geen aansprakelijk aanvaarden voor mogelijke omissies of onjuistheden daarin.

Druk:

HermanMedia,

Almelo

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Rentabiliteit	12
Rendement op eigen vermogen	15
Return on Investment (ROI)	20
Liquiditeit	22
Liquideitsratio's	24
Cash ratio	24
Quick ratio en current ratio	27
Eigen vermogen, solvabiliteit, equity ratio	31
Debt ratio	35
Cashflow	37
Productiviteit	43
Rendement op de verkoop, return on sales	44
Benchmarking (geen examenstof)	49
Overzicht kengetallen	50
Meerkeuzetoetsen	52
Rentabiliteit	52
Liquiditeit	56
Solvabiliteit	61
Cashflow	67
Return on sales, rendement op de verkoop	69
Adviseren Bosman	73
Antwoorden - Meerkeuzetoetsen	78
Rentabiliteit	78

Liquiditeit	80
Solvabiliteit	83
Cashflow	87
Return on sales, rendement op de verkoop	89
Uitwerking adviezen Bosman	91
Praktijkvoorbeeld	96
EBC*L Leerdoelen Bedrijfsdoelstellingen & kengetallen	98
Globale leerdoelen	98
Gedetailleerde leerdoelen	98
EBC*L voorbeeldexamen	103
Uitwerking van het EBC*L voorbeeldexamen	107
Verklarende woordenlijst	111

Inleiding

Het European Business Competence Licence, afgekort EBC*L, is een internationaal erkende standaard voor bedrijfseconomische scholing. Met het EBC*L-certificaat kan de eigenaar aantonen dat hij of zij beschikt over exact die bedrijfseconomische kennis die in het bedrijfsleven noodzakelijk is.

De kern van het EBC*L certificatiesysteem is een internationaal gedefinieerde, uniforme verzameling van leerdoelen die alle relevante kerncompetenties omvat.

De lesstof van Niveau A bestaat uit vier modules:

1. Bedrijfsdoelstellingen & kengetallen
2. Financiële administratie
3. Kosten & prijzen
4. Bedrijfsvorm & wetgeving

Iedere module bestaat uit een tekstdeel, een werkdeel en een verklarende woordenlijst/begrippenlijst. Met deze lesstof kunt u zich optimaal voorbereiden op het examen.

De lesstof kan als volgt worden gebruikt:

-
- voor zelfstudie
 - als naslagmateriaal bij een relevante cursus
-

Tekstdeel

Dit deel bevat:

- **Vakinhoudelijke teksten** voor de afzonderlijke leerdoelen

De teksten zijn zeer beknopt gehouden en direct gekoppeld aan de EBC*L leerdoelen. Dit garandeert optimale ondersteuning en een vlotte verwerking van de inhoud.

*De EBC*L leerdoelen vindt u hier.*

Werkdeel

Dit deel bevat:

- **Meerkeuzetoetsen** (inclusief antwoorden):

Hiermee kunt u uw kennis testen.

Voorbeeld:

Een onderneming behaalt een rendement van 15% op de verkoop. Kan de eigenaar daarmee tevreden zijn?

Ja, omdat de gemiddelde onderneming een rendement op de verkoop heeft dat lager is dan 12%.

☐

Nee, omdat van elke € 100,- omzet slechts € 15,- winst overblijft.

☐

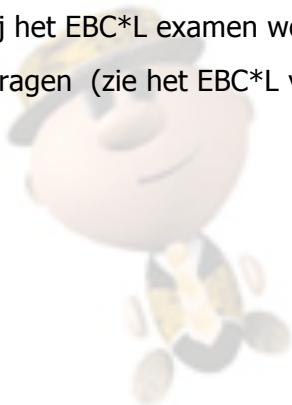
Nee, omdat door dit resultaat het eigen vermogen kleiner wordt.

☐

Op basis van deze gegevens kan ik hier geen uitspraak over doen.

☐

NB: Bij het EBC*L examen worden geen meerkeuzevragen gesteld, maar alleen open vragen (zie het EBC*L voorbeeldexamen).

- **Hiaattesten** – Advisering van Marcel Bosman:

Hier kunt u toetsen hoe groot uw kennis is als bedrijfsadviseur voor cocktailbareigenaar Marcel Bosman.

Voorbeeld:

Marcel Bosman wil graag weten hoe zijn cocktailbar Caribbean Sunsplash ervoor staat. Hij vraagt ons een analyse van zijn onderneming te maken. Zijn vragen aan ons zijn: "Is mijn onderneming werkelijk winstgevend?" Daarvoor berekenen we _____ van de onderneming. "Is het voortbestaan van mijn bedrijf gewaarborgd?" Daarvoor berekenen we _____ van de onderneming. "Geeft de bank mij een krediet voor de noodzakelijke investering in een nieuwe bar?" Daarvoor berekenen we _____ van de onderneming.	de solvabiliteit het rendement op eigen vermogen de liquiditeit
--	---

- **De leerdoelen / het werkdeel**

Hier kunt u – net als bij het EBC*L examen – de antwoorden zelf formuleren.

- **Een EBC*L voorbeeldexamen** dat dient als voorbeeld van een eindtoets voor de module Bedrijfsdoelstellingen & kengetallen.

VERKLARENDE WOORDENLIJST

In de verklarende woordenlijst vindt u korte definities van de alle begrippen in de module Bedrijfsdoelstellingen & kengetallen. Dit deel kunt u gebruiken als naslagwerk.

Tips voor het werkdeel

Het werkdeel is bedoeld als uw persoonlijke studiemateriaal. Hierin kunt u naar hartenlust teksten markeren, antwoorden invullen en notities toevoegen.

Beschikt u al over enige bedrijfseconomische kennis, dan is deze lesstof voldoende als voorbereiding op het EBC*L examen. Beschikt u niet over die kennis, dan raden wij u aan een cursus bij een officieel EBC*L Examen Centrum te volgen.

Voor meer informatie, ga naar:

www.ebcl.nl

Wij wensen u veel plezier en veel succes met de voorbereiding op uw examen.

Overzicht

-
- Wat zijn de financiële doelstellingen van een onderneming?
 - Waarom zijn ondernemers (aandeelhouders) met een winst van € 100.000.000,- ontevreden en waarom zijn andere ondernemers al tevreden met een winst van € 100.000,-?
 - Waarom kan een onderneming die een succesvol jaar achter zich heeft en een bloeiende toekomst vóór zich heeft, toch tot mislukken gedoemd zijn?
 - Zal de bank krediet aan de onderneming verstrekken?
 - Waarom is het predicaat 'goed' niet voldoende maar moet de onderneming er voortdurend naar streven beter te zijn dan de concurrentie?
-

Dit zijn een paar van de vragen die een onderneming zichzelf moet stellen. De antwoorden op deze vragen leiden tot kengetallen. Deze zijn te herleiden uit die de jaarrekening (balans, winst/verliesrekening) van de onderneming.

Uit de antwoorden blijkt ook of de belangrijkste doelstellingen van de onderneming zijn bereikt.

Deze doelstellingen zijn:

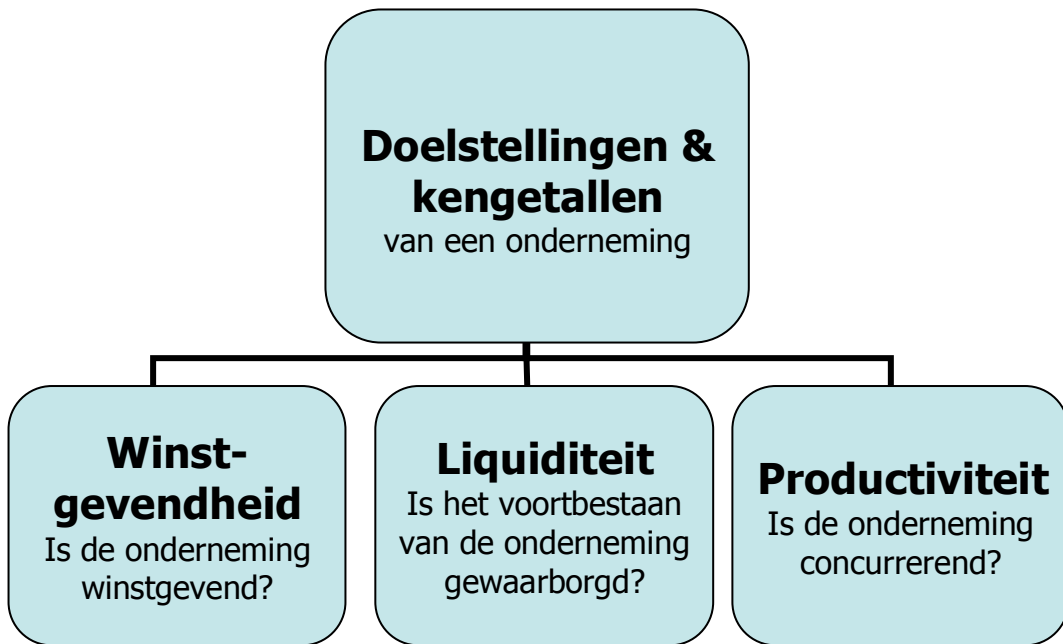
-
- winstgevendheid
 - liquiditeit
 - productiviteit
-

EASY
business

Achter deze begrippen schuilen de drie belangrijkste vragen van een onderneming:

-
- Is de onderneming winstgevend?
 - Is het voortbestaan van de onderneming gewaarborgd?
 - Is de onderneming concurrerend?
-

In dit document worden de kengetallen behandeld, die niet alleen voor de ondernemer zelf belangrijk zijn, maar ook voor

-
- Kredietgevers
 - Potentiële investeerders (potentiële aandeelhouders)
 - Leveranciers
 - Medewerkers
 - Media
-

Zij maken immers een eerste analyse van de waarde van een onderneming mogelijk.

-
- Rendement op eigen vermogen
 - Return on Investment
 - Cashflow
 - Liquiditeit (cash ratio, quick ratio, current ratio)
 - Equity ratio
 - Debt ratio
 - Return on sales
-

Rentabiliteit

Gedetailleerde leerdoelen:

- *Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "productiviteit".*
- *Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "rentabiliteit".*
- *Het kunnen uitleggen waarom het bereiken van een hoge productiviteit en rentabiliteit van essentieel belang is.*

Of een onderneming een concurrerende positie in de markt heeft, hangt met name af van hoe de rentabiliteit (winstgevendheid) van de onderneming zich verhoudt tot die van andere ondernemingen in hetzelfde marktsegment.

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "productiviteit"

Rentabiliteit en productiviteit zijn twee sterk verweven begrippen. Productiviteit wordt als volgt gedefinieerd:

Met een zo weinig mogelijke inzet van middelen (input) een zo hoog mogelijke opbrengst (output) realiseren.

Anders gezegd: De verhouding input/output moet zo goed mogelijk zijn.

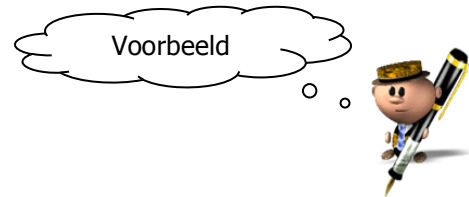
$$\text{Productiviteit} = \frac{\text{input}}{\text{output}}$$

Voorbeeld: Een auto verbruikt 5 liter benzine per 100 gereden kilometers.

Input = benzine

Output = aantal gereden kilometers

$$\text{Productiviteit} = \frac{5 \text{ l}}{100 \text{ km}} = 0,05 \text{ l per km}$$

Bij deze berekening moet een zo laag mogelijk waarde gerealiseerd worden (0,05 liter is beter dan 0,08 liter).

We kunnen dit ook omgekeerd benaderen:

Een zo hoog mogelijke output met een zo weinig mogelijke input realiseren.

$$\text{Productiviteit} = \frac{\text{output}}{\text{input}}$$

$$\text{Productiviteit} = \frac{100 \text{ km}}{5 \text{ l}} = 20 \text{ km per liter benzine}$$

Bij deze berekening moet juist een zo hoog mogelijke waarde gerealiseerd worden (20 kilometer is beter dan 17 kilometer).

Of een bepaalde productiviteitswaarde goed of slecht is, kun je pas vaststellen na vergelijking. In ons voorbeeld zou dat een auto zijn uit dezelfde prijs- en gewichtsklasse. Verbruikt die auto maar 0,04 liter per kilometer en haalt hij met 1 liter benzine een bereik van 25 kilometer, dan is die auto duidelijk beter (= productiever).

Het kunnen uitleggen waarom het bereiken van een hoge productiviteit van essentieel belang is.

De relatie tussen productiviteit en rentabiliteit is geld.

Deze relatie maken we duidelijk aan de hand van ons voorbeeld. Stel, een liter benzine kost € 1,20, dan is de rentabiliteit:

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "rentabiliteit".

$$\text{Rentabiliteit} = \frac{\text{€ 6,-}}{100 \text{ km}} = \text{€ 0,06 per km}$$

$$\text{Rentabiliteit} = \frac{100 \text{ km}}{\text{€ 6,-}} = 16,66 \text{ km per euro benzine}$$

Voor rentabiliteit geldt hetzelfde principe als voor productiviteit:

Een auto met € 0,06 per kilometer is beter dan een auto met € 0,08 per kilometer.

Anders gesteld:

Een auto waarmee voor € 1,- 16,6 km kan worden afgelegd, is beter dan een auto waarmee slechts 14 km kan worden afgelegd voor diezelfde euro.

Het principe van een vrije markteconomie: het recht van de sterkste

"Zwak zijn" kan in een vrije markteconomie al snel het einde betekenen van een onderneming. Want de gemiddelde consument koopt het liefst de auto met de betere prestaties.

Het kunnen uitleggen waarom het bereiken van een hoge productiviteit en rentabiliteit van essentieel belang is.

Lukt het de producenten van auto A niet de prestaties van auto B te evenaren of te overtreffen, dan is de kans groot dat zowel de auto als de onderneming van de markt zullen verdwijnen. De concurrentie slaat onherroepelijk toe. Ze dwingen de onderneming alert te blijven en topprestaties neer te zetten op de markt.

Een onderneming is alleen concurrerend als die onderneming rendabel is. De rentabiliteit moet minstens even hoog zijn als die van de concurrent.

Het begrip rentabiliteit levert voor diverse aspecten van een onderneming kengetallen op.

Rendement op eigen vermogen

Gedetailleerde leerdoelen:

- *Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "rendement op het eigen vermogen" (of: rentabiliteit van het eigen vermogen).*
- *Het rendement op het eigen vermogen kunnen berekenen.*
- *Het kunnen uitleggen of het genereren van een winst automatisch betekent dat een onderneming rendabel is.*
- *Het kunnen evalueren en beoordelen van een bereikt rendement op het eigen vermogen.*

Is deze onderneming rendabel? Of zal ik mijn geld ergens anders in investeren?

Het antwoord op deze vraag is te vinden in het begrip rendement op eigen vermogen.

Stel, er zijn twee ondernemingen: ABC en XYZ. Beide genereren een winst van € 100.000,-. Onderneming ABC juicht, terwijl onderneming XYZ teleurgesteld is. Hoe kan dat?

De verklaring is tamelijk eenvoudig. Ondernemer ABC heeft € 500.000,- eigen vermogen in zijn onderneming gestopt, terwijl XYZ € 5.000.000,- eigen vermogen in de onderneming heeft zitten. Voor ABC levert de investering een hoog rendement op, terwijl XYZ zijn geld beter anders had kunnen besteden (bijvoorbeeld aan onroerend goed of effecten).

Hieruit blijkt dat winst als geïsoleerd getal of absolute factor nauwelijks enige betekenis heeft. Pas in relatie tot het geïnvesteerde eigen vermogen wordt duidelijk of een onderneming rendabel is.

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "rendement op het eigen vermogen".

EASY
business

De basisvraag voor iedere onderneming is: "Is mijn onderneming winstgevend"?

Deze vraag wordt beantwoord door het rendement op eigen vermogen. Dit kengetal wordt op de volgende manier berekend:

Het rendement op het eigen vermogen kunnen berekenen.

$$\text{Rendement op eigen vermogen} = \text{REV} = \frac{\text{Nettowinst}}{\text{Gemiddeld eigen vermogen}} \times 100\%$$

Voorbeeld

Voorbeeld: Voor onze twee ondernemingen betekent dat:

$$\text{Rendement op eigen vermogen ABC} = \frac{€ 100.000}{€ 500.000} \times 100\% = 20 \%$$

$$\text{Rendement op eigen vermogen XYZ} = \frac{€ 100.000}{€ 5.000.000} \times 100\% = 2 \%$$

Het 20% rendement op eigen vermogen van onderneming ABC is nauwelijks via andere vormen van investering te behalen. De ondernemer kan met dit resultaat zeer tevreden zijn.

Het kunnen evalueren en beoordelen van een bereikt rendement op het eigen vermogen.

Het rendement op het eigen vermogen van onderneming XYZ bedraagt maar 2%. Geen wonder dat de ondernemer niet tevreden is met dit resultaat. Een rendement van 2% kan hij ook eenvoudig realiseren via andere wegen. Zelfs met sparen lukt dat al. En dat brengt heel wat minder inspanningen en risico's met zich mee.

Als op termijn het rendement op eigen vermogen niet opweegt tegen het rendement op andere investeringen, moet de ondernemer zichzelf de volgende principiële vragen stellen:

-
- "Is het mogelijk de winst te verhogen (bijvoorbeeld door meer omzet en/of minder kosten)?" Wanneer deze vraag met Nee wordt beantwoord:
 - "Is het niet beter de onderneming te verkopen en de opbrengst elders te investeren?"
-

Bij de tweede vraag moet het risico als overweging worden meegenomen. Niet alleen het geïnvesteerde vermogen loopt risico, maar ook privé kan behoorlijk wat op het spel staan.

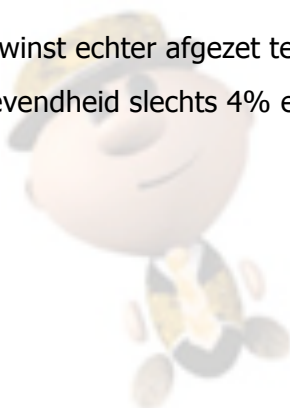
Het rendement op eigen vermogen moet daarom eigenlijk hoger zijn dan de opbrengst van een investering met een laag risico (risico-vergoeding).

$$\begin{array}{rcl} & \text{Rente op een risicoloze investering} & \\ + & \text{Risico-vergoeding} & \\ \hline = & \textbf{Verwachte rentabiliteit} & \end{array}$$

Samengevat: Zelfs al is dit voor veel mensen moeilijk te begrijpen, alleen winst maken is te weinig voor een onderneming. Denk maar eens aan berichten in de media van aandeelhouders die ontevreden zijn ondanks een winst van bijvoorbeeld € 20.000.000,-.

Het kunnen uitleggen of het genereren van een winst automatisch betekent dat een onderneming rendabel is.

Wordt die winst echter afgezet tegen een eigen vermogen van € 500.000.000,- dan is de winstgevendheid slechts 4% en dat is niet bepaald hoog.

EASY business

Winstgevendheid van kleine ondernemingen

Voor veel kleine ondernemers vertegenwoordigt de onderneming de basis van hun bestaan. Dan ligt de vraagstelling rond de winstgevendheid heel anders: "Wat kan ik verdienen als ik stop met de onderneming en in loondienst ga werken?" Is er kans op werkloosheid en een uitkering, dan kan een onderneming al rendabel zijn als je daar meer mee realiseert dan een uitkering. De risico's van zelfstandig ondernemen moeten daarbij natuurlijk wel worden meegenomen.

Aandeelhouderswaarde / globalisering (geen examenstof)

Via de winstgevendheid heeft het begrip aandeelhouderswaarde overal ter wereld zijn intrede gedaan. Bedrijven richten zich daarbij sterk op het vergroten van de waarde van de onderneming voor de kapitaalverstrekkers, de aandeelhouders. Wordt dit doel niet bereikt, dan bestaat de kans dat de aandeelhouders hun geld terugtrekken om het te beleggen in andere ondernemingen, bijvoorbeeld in China of India. De kans op winstgevendheid is daar onder de huidige omstandigheden immers veel groter.

Dit verschijnsel plus alle nieuwe concurrerende technologieën zijn de drijvende factor achter de **globalisering**.

Toch staat ook dit ter discussie. Als de verwachtingen van aandeelhouders hoog zijn (20% winstgevendheid of hoger) en er geen lange termijnstrategie is geformuleerd, staan directie en medewerkers onder zware druk. Op de lange termijn kan dit schadelijk zijn voor de onderneming.

Winstgevendheid kent vele gezichten

De winstgevendheid van een onderneming kan op vele manieren worden gepresenteerd met steeds wisselende resultaten. Terwijl de één winstgevendheid berekent van 5%, komt een ander uit op 15%. Desondanks kan het resultaat van beide berekeningen correct zijn. Mogelijk is bij berekening A het **bedrijfsresultaat** ingevoerd in de berekening en bij berekening B het **balansresultaat**. Beide zijn juist (zie ook pag. 97). Maar beide berekenen ook iets anders: de één berekent de winstgevendheid van de bedrijfsvoering terwijl de ander de winstgevendheid berekent op basis van de nettowinst.

Er is nog een tweede mogelijkheid voor dit verschil. Het kan zijn dat de één het rendement op eigen vermogen heeft berekend en de ander het rendement op de totale investeringen ofwel Return on Investment. Zie hiervoor het volgende hoofdstuk.

Return on Investment (ROI)

Gedetailleerde leerdoelen:

- Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "Return on Investment (ROI)".
- De ROI kunnen berekenen.
- Het kunnen evalueren en beoordelen van een bereikt ROI.

Wordt de waarde van de gerealiseerde winst niet afgezet tegen het eigen vermogen maar tegen het totale vermogen, dan spreken we van Return on Investment, kortweg ROI.

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "Return on Investment (ROI)".

De ROI wordt op de volgende manier berekend:

De ROI kunnen berekenen.

$$\text{Return on Investment (ROI)} = \frac{\text{Winst van de investering}}{\text{Geïnvesteerde vermogen}} \times 100\%$$

Hoe hoger de ROI, des te efficiënter wordt omgegaan met het ter beschikking staande vermogen. Return on investment wordt vaak ook als volgt geïnterpreteerd: bedrijfsresultaat gedeeld door het gemiddeld totaal vermogen $\times 100\%$. In plaats van ROI spreekt men ook wel van Rentabiliteit van het totale vermogen (RTV): $\text{Bedrijfsresultaat} / \text{gemiddeld totaal vermogen} \times 100\%$

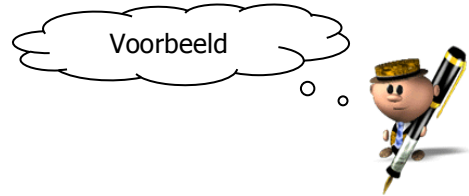
Het kunnen evalueren en beoordelen van een bereikt ROI.

De ROI wordt ook gebruikt om investeringstrajecten te beoordelen waarbij de haalbare winst uit een investering wordt afgezet tegen het bedrag dat voor de investering noodzakelijk is.

Bij meerdere investeringsalternatieven wordt dan gekozen voor de investering met de hoogste ROI.

Tip 1: Aangezien het totale vermogen altijd hoger is dan het eigen vermogen, is ROI altijd lager dan REV.

Dit wordt duidelijk uit het volgende voorbeeld:

Rendement op eigen vermogen en totaal vermogen

Winst: € 30.000,-

Eigen vermogen: € 100.000,-

Vreemd vermogen: € 200.000,-

Totale vermogen: € 300.000,-

$$\text{Rendement op eigen vermogen} = \frac{\text{€ 30.000}}{\text{€ 100.000}} \times 100\% = 30\%$$

$$\begin{array}{l} \text{Rendement op totale vermogen} \\ \text{(ROI) =} \end{array} \frac{\text{€ 30.000}}{\text{€ 300.000}} \times 100\% = 10\%$$

Tip 2:

In de literatuur wordt de formule voor de berekening van RTV vaak als volgt weer gegeven:

$$\text{Rentabiliteit van het totale vermogen (RTV)} = \frac{\text{Winst plus rente}}{\text{Gemiddeld totale vermogen}} \times 100\%$$

Op deze wijze kunnen twee verschillende financieringstrajecten, bijvoorbeeld met eigen vermogen of vreemd vermogen, beter met elkaar worden vergeleken.

Liquiditeit

Gedetailleerde leerdoelen:

- *Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "liquiditeit".*
- *Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "liquiditeitstekort".*
- *Het kunnen uitleggen waarom het hebben van voldoende liquiditeit van cruciaal belang is.*
- *Het kunnen verklaren dat of de liquiditeit, of de winstgevendheid van meer belang is en waarom.*

Een onderneming kan in een bepaald jaar een hoge winst hebben behaald en rendabel zijn, en toch het volgende jaar in staat van faillissement verkeren.

Het voortbestaan van een veelbelovende onderneming is alleen verzekerd als de onderneming aan alle betalingsverplichtingen kan voldoen. Met andere woorden, als de onderneming binnen de gestelde termijn de facturen kan betalen, is deze onderneming "liquide".

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "liquiditeit".

Onder liquiditeit verstaat men dus de mogelijkheid om altijd aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. Is dat niet het geval, dan ontstaat een liquiditeitstekort. Dit brengt het voortbestaan van de onderneming in gevaar.

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "liquiditeitstekort".

Het kunnen uitleggen waarom het hebben van voldoende liquiditeit van cruciaal belang is.

Daarom wordt vaak gezegd: cash is king. Liquiditeit gaat voor winstgevendheid. Desondanks blijft het doel om op langere termijn een zo hoog mogelijke winstgevendheid te realiseren.

Het kunnen verklaren dat of de liquiditeit, of de winstgevendheid van meer belang is en waarom.

EASY business

Een onderneming is liquide als:

-
- de lopende kosten kunnen worden betaald uit de lopende inkomsten (bijvoorbeeld personeel, huur, stroom etc.)
 - genoeg middelen liquide kunnen worden gemaakt, waardoor ook onvoorziene uitgaven betaald kunnen worden (bijvoorbeeld de aanschaf van een machine, naheffingen belastingen etc.)
 - deze zo kredietwaardig is dat een liquiditeitstekort door middel van een krediet kan worden overbrugd.
-

In de bedrijfseconomie zijn kengetallen (ratio's) ontwikkeld die in een oogopslag een indruk geven van de liquiditeit van een onderneming.

Daartoe behoren:

-
- cash ratio, quick ratio, current ratio
 - de cashflow
-

Liquiditeitsratio's

Gedetailleerde leerdoelen:

- *Het kunnen berekenen van de cash ratio.*
- *Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "liquide middelen" en deze correct in de jaarrekening herkennen.*
- *Het kunnen verklaren hoe hoog de cash ratio moet worden en wat hiervoor de redenen zijn.*
- *Het kunnen berekenen van de quick ratio.*
- *Het kunnen verklaren hoe hoog de quick ratio moet worden en wat hiervoor de redenen zijn.*
- *Het kunnen berekenen van de current ratio.*
- *Het kunnen verklaren hoe hoog de current ratio moet worden en wat hiervoor de redenen zijn.*

Cash ratio

De liquiditeitskengetallen zijn een eerste belangrijke aanwijzing of op korte termijn het voortbestaan van een onderneming gewaarborgd is.

Na het vaststellen van de jaarrekening maken deze kengetallen duidelijk of de onderneming aan zijn verplichtingen kan voldoen.

Basis voor berekening van deze kengetallen is de balans.

Balans per 31-12-2015

Activa		Passiva	
Vaste activa	€ 200.000	Eigen vermogen	€ 100.000
Vorraden	€ 60.000	Langlopende leningen	€ 150.000
Vorderingen	€ 20.000	Kortlopende verplichtingen	€ 50.000
Kas en banktegoeden	€ 20.000		
Totaal activa	€ 300.000	Totaal passiva	€ 300.000

Aan de passivazijde staat een post van € 50.000,- aan openstaande facturen (kortlopende verplichtingen).

De vraag is nu of deze rekeningen kunnen worden betaald. Dat antwoord vinden we aan de activazijde, bij de kas en banktegoeden (liquide middelen).

In dit voorbeeld staat tegenover € 50.000,- aan verplichtingen slechts € 20.000,- aan liquide middelen.

“Hoe zit het met de rest, € 30.000,- ?”

Hier lijkt een liquiditeitsstekort te ontstaan dat snel problematisch kan worden als de crediteuren de onderneming houden aan de betalingsverplichtingen.

De cash ratio is bedoeld om dit soort tekorten snel te kunnen signaleren. Dit kengetal wordt op de volgende manier berekend:

Het kunnen berekenen van de cash ratio.

$$\text{Cash ratio} = \frac{\text{liquide middelen}}{\text{kortlopende verplichtingen}} \times 100\%$$

Liquide middelen zijn de contante middelen van een onderneming, dus elk middel dat in kasgeld kan worden omgezet. Ze zijn terug te vinden aan de activazijde van de balans.

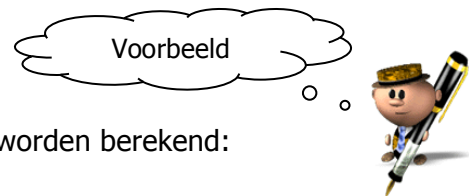
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "liquide middelen" en deze correct in de jaarrekening herkennen.

Kortlopende verplichtingen zijn de facturen voor ontvangen maar nog niet betaalde leveringen die op korte termijn betaald moeten worden. Ze zijn terug te vinden aan de passivazijde van de balans.

Het kunnen verklaren hoe hoog de cash ratio moet worden en wat hiervoor de redenen zijn.

De cash ratio moet meer dan 100% bedragen.

Voorbeeld: Cash ratio

Uit het eerder genoemde voorbeeld kan de volgende waarde worden berekend:

$$\text{Cash ratio} = \frac{€ 20.000}{€ 50.000} \times 100\% = 40 \%$$

Dat betekent dat maar 40% van de kortlopende verplichtingen direct voldaan kan worden. Nu rijst de vraag waar de overige 60% vandaan moet komen.

Let op: de 100% regel geldt alleen als het binnen de kortlopende verplichtingen daadwerkelijk om betalingsverplichtingen gaat die op korte termijn moeten worden voldaan. Dat laatste wordt echter bij een externe analyse van een balans niet zichtbaar.

Over het algemeen hoeven niet alle kortlopende verplichtingen direct betaald te worden. Daarom gaat men in de praktijk ook wel uit van een lagere waarde voor de cash ratio. Zo is gebleken dat 30% in de praktijk vaak toereikend is.

Over het daadwerkelijke niveau van de liquiditeit van een onderneming kan alleen een gedetailleerd financieel verslag duidelijkheid geven. Over het algemeen beschikt alleen de onderneming over deze informatie. Externe partijen hebben daar geen inzicht in.

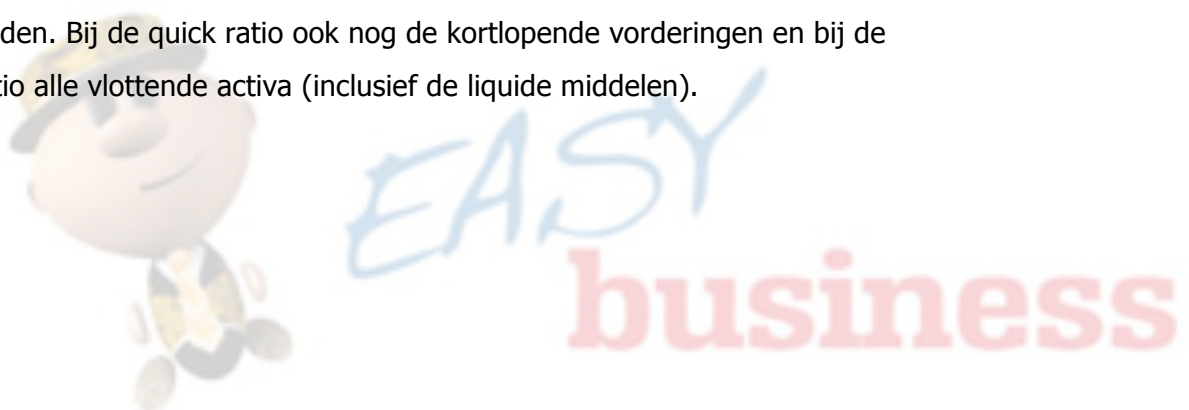
Quick ratio en current ratio

Niet alleen kasgeld en banktegoeden zijn snel liquide te maken, ook uit andere activa is onder bepaalde omstandigheden snel een geldstroom te creëren. Onderstaande volgorde wordt gehanteerd voor het snel liquide maken van activa:

1. Kas en banktegoeden
2. Kortlopende vorderingen
3. Effecten
4. Voorraden
5. Vaste activa

Voor een nadere liquiditeitsanalyse kan men de kortlopende verplichtingen tegenover de liquide te maken activa zetten.

Bij de cash ratio zet men tegenover de kortlopende verplichtingen: kas en banktegoeden. Bij de quick ratio ook nog de kortlopende vorderingen en bij de current ratio alle vlottende activa (inclusief de liquide middelen).

Bij de **quick ratio** worden tegenover de kortlopende verplichtingen niet alleen de liquide middelen, maar ook de kortlopende vorderingen geplaatst.

Het kunnen berekenen van de quick ratio.

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{liquide middelen} + \text{kortlopende vorderingen}}{\text{kortlopende verplichtingen}} \times 100\%$$

De quick ratio moet duidelijk boven de 1 liggen. Een waarde van ongeveer 1,2 wordt als goed beschouwd.

Het kunnen verklaren hoe hoog de quick ratio moet worden en wat hiervoor de redenen zijn.

Bij de **current ratio** wordt het totaal aan vlottende activa, dus inclusief de voorraad, tegenover de kortlopende verplichtingen geplaatst.

De current ratio kun je op de volgende manier berekenen:

Het kunnen berekenen van de current ratio.

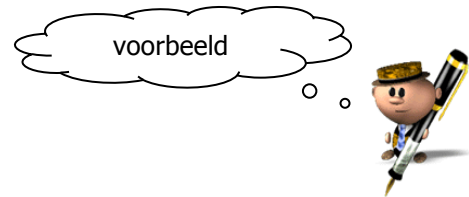
$$\text{Current ratio} = \frac{\text{totaal vlottende activa}}{\text{kortlopende verplichtingen}} \times 100\%$$

Hier wordt een waarde tussen de 1,5 en 2 als goed beschouwd.

Het kunnen verklaren hoe hoog de current ratio moet worden en wat hiervoor de redenen zijn.

Tip: Deze waarde moet ook niet te hoog zijn. Dit kan wijzen op een te hoog voorraadniveau of onjuist debiteurenbeleid.

Voorbeeld: Quick ratio en current ratio.

Balans per 31-12-2015

Activa		Passiva	
Vaste activa	€ 200.000	Eigen vermogen	€ 100.000
Vorraden	€ 60.000	Langlopende leningen	€ 150.000
Vorderingen	€ 20.000	Kortlopende verplichtingen	€ 50.000
Kas en banktegoeden	€ 20.000		
Totaal activa	€ 300.000	Totaal passiva	€ 300.000

De berekening van de quick ratio is als volgt:

$$\text{Quick ratio} = \frac{€ 40.000}{€ 50.000} \times 100\% = 80 \%$$

Dit betekent nog 20% van de kortlopende verplichtingen ongedekt is als alle kortlopende vorderingen contant worden gemaakt. Dit is niet voldoende.

$$\text{Current ratio} = \frac{€ 100.000}{€ 50.000} \times 100\% = 200 \%$$

Een waarde van 200% is te hoog en moet aanleiding geven tot een onderzoek naar het voorraadniveau en het debiteurenbeleid.

N.B. In de praktijk en literatuur worden de ratio's niet altijd vermenigvuldigd met 100%. In dat geval is de uitkomst van de quick ratio 0,8 en die van de current ratio 2.

Werkkapitaal (geen examenstof)

Een kengetal dat eveneens belangrijk is voor de beoordeling van de financiële situatie van een onderneming is het “werkkapitaal”. Dit kengetal lijkt op de current ratio en kan als volgt worden berekend:

	Vlottende middelen
-	Kortlopende verplichtingen
=	Werkkapitaal

Het resultaat moet duidelijk positief zijn.

Ook hier geldt dat deze waarde niet te hoog mag zijn. Dit kan wijzen op een te hoog voorraadniveau of onjuist debiteurenbeleid.

Eigen vermogen, Solvabiliteit, equity ratio

Gedetailleerde leerdoelen:

- *Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "eigen vermogen", solvabiliteit.*
- *Het kunnen berekenen van het eigen vermogen, de solvabiliteit.*
- *Het kunnen uitleggen waarom het eigen vermogen van cruciaal belang is.*
- *Het kunnen uitleggen welke factoren van invloed kunnen zijn op de kredietwaardigheid (credit rating) van het bedrijf.*

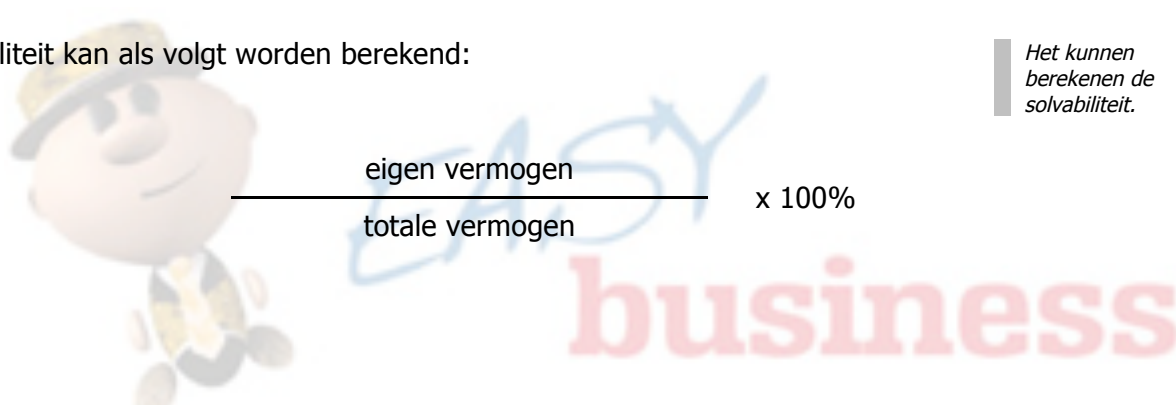
Als een onderneming een liquiditeitstekort heeft, wordt gewoonlijk bij de bank een krediet aan gevraagd. De bank verstrekt het krediet echter alleen als de absolute zekerheid bestaat dat de onderneming de rente en aflossing kan betalen. De bank zal om die reden de kredietwaardigheid (credit rating) van de onderneming onderzoeken. Daarvoor is inzicht in de ondernemingscijfers (balans, winst- en verliesrekening) en de berekening van kengetallen vereist. We behandelen twee kengetallen die de mate van solvabiliteit aangeven. Het eerste kengetal gaat uit van het eigen vermogen van de onderneming.

Dit kengetal geeft aan hoeveel procent van het totale vermogen van de onderneming gefinancierd is door eigen vermogen. Anders gezegd: hoe hoog is het aandeel van het vermogen van de onderneming dat door de eigenaren zelf gefinancierd is.

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term solvabiliteit.

De solvabiliteit kan als volgt worden berekend:

Het kunnen berekenen de solvabiliteit.

$$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totale vermogen}} \times 100\%$$

Hoe hoger dit kengetal, des te beter is de kredietwaardigheid (credit rating) van een onderneming. Een zeer laag percentage betekent dat een groot aandeel met vreemd vermogen is gefinancierd. Een onderneming is solvabel als zij in staat is àlle schulden te betalen.

Het kunnen uitleggen waarom het eigen vermogen van cruciaal belang is.

Dat roept de volgende vragen op bij de accountmanager van de bank:

-
- Veel vreemd vermogen betekent ook hogere rentekosten. Kunnen deze kosten worden betaald, zeker als ze een vast karakter hebben?
 - Is alles gefinancierd met vreemd vermogen? Zo ja, kan de onderneming voldoende zekerheden bieden voor een nieuw krediet waarop de bank kan terugvallen als de onderneming niet meer aan de betalingsverplichtingen kan voldoen? Het is zeer aannemelijk dat de andere de zekerheden van de onderneming al verpand zijn aan andere kredietverstrekkers (met name onroerende goederen).
-

De vraag hoe hoog de solvabiliteit zijn moet, wordt vaak beantwoord met 30%. Dit antwoord is echter sterk afhankelijk van de branche. Voor een industriële onderneming kan 30% zeer laag zijn en voor een restaurant of hotel juist heel hoog. Vooral in laatstgenoemde sector is de solvabiliteit over het algemeen laag: 10% of nog minder.

Voorbeeld:
Balans per 31-12-2015

Activa		Passiva	
Vaste activa	€ 200.000	Eigen vermogen	€ 100.000
Vlottende activa	€ 60.000	Langlopende leningen	€ 150.000
Vorderingen	€ 20.000	Kortlopende verplichtingen	€ 50.000
Kas en banktegoeden	€ 20.000		
Totaal activa	€ 300.000	Totaal passiva	€ 300.000

Aan de hand van het voorbeeld kunnen we de solvabiliteit als volgt berekenen:

$$\text{Solvabiliteit} = \frac{\text{€ 100.000}}{\text{€ 300.000}} \times 100\% = 33\%$$

Met een solvabiliteit van 33% is de accountmanager van de bank over het algemeen tevreden. De weg naar krediet is dan nog steeds lang. Verdere kengetallen worden berekend en extra factoren worden meegenomen in de beoordeling van de kredietwaardigheid van een onderneming:

- de **winst** van de onderneming: met name de omzetontwikkeling van de laatste jaren (winst- en verliesrekening, orderportefeuille) wordt geanalyseerd.
- de branche
- de reputatie van de onderneming
- de persoonlijke, vaktechnische en commerciële kwalificaties van de ondernemer of de bedrijfsleiding
- mogelijke **zekerheden** voor het krediet, zoals pandrechten op land, onroerende goederen etc.
- de **financiële omstandigheden** van de ondernemer en/of de eigenaar.

Het kunnen uitleggen welke factoren van invloed kunnen zijn op de kredietwaardigheid (credit rating) van het bedrijf.

Basel II (geen examenstof)

Inmiddels bestaat er een EU richtlijn onder de naam Basel II, die de banken dwingt een nauwkeurige onderzoek te doen naar de kredietwaardigheid van een onderneming voordat een krediet wordt verstrekt. Dit moet voorkomen dat banken te eenvoudig krediet verstrekken en daardoor zelf in de problemen komen als kredieten niet kunnen worden afgelost. Een bankcrisis kan de gehele economie van een land in een recessie storten.

Hoewel de regeling alleen geldt voor grotere kredieten (= groter dan € 1.000.000,-), hanteren banken dezelfde regels voor kleinere kredieten.

Voor ondernemers betekent dit dat zij continu aandacht moeten besteden aan een goede kredietwaardigheid (kengetallen).

Debt ratio

Gedetailleerde leerdoelen:

- Het kunnen definiëren en uitleggen van de term debt ratio.
- Het kunnen berekenen van de term debt ratio.

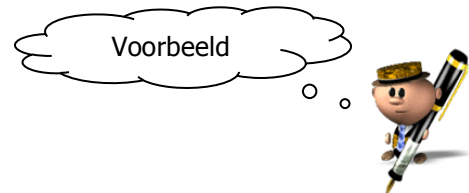
Het tweede kengetal dat de mate van solvabiliteit aangeeft, is de debt ratio geeft aan hoe veel procent van het totale vermogen van de onderneming gefinancierd is door vreemd vermogen.

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term Debt ratio.

$$\text{Debt ratio} = \frac{\text{vreemd vermogen}}{\text{totaal vermogen}} \times 100\%$$

Het kunnen berekenen van de term Debt ratio.

Hoe lager de debt ratio, des te beter de kredietwaardigheid (credit rating) van de onderneming.

Voorbeeld:

Balans per 31-12-2015

Activa		Passiva	
Vaste activa	€ 200.000	Eigen vermogen	€ 100.000
Vorraden	€ 60.000	Langlopende leningen	€ 150.000
Vorderingen	€ 20.000	Kortlopende verplichtingen	€ 50.000
Kas en banktegoeden	€ 20.000		
Totaal activa	€ 300.000	Totaal passiva	€ 300.000

Voor het voorbeeld betekent dit:

$$\text{Debt ratio} = \frac{\text{€ 200.000}}{\text{€ 300.000}} \times 100\% = 67 \%$$

Tip: In de literatuur treft men ook vaak de volgende formule aan voor het berekenen van de Debt ratio:

$$\text{Debt ratio} = \frac{\text{vreemd vermogen}}{\text{eigen vermogen}} \times 100\%$$

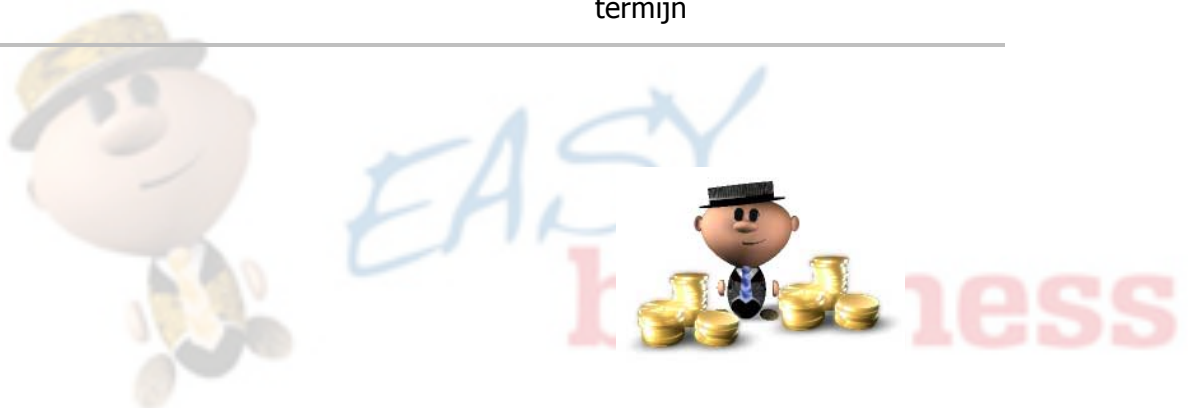
Ook hier geldt: hoe lager de waarde, des te beter is de kredietwaardigheid van de onderneming.

Kortom: een onderneming is liquide als zij in staat is de kortlopende verplichtingen (de schulden op korte termijn) op tijd te betalen. Een onderneming is solvabel als zij in staat is alle schulden te betalen.

Gouden Financieringsregel

Een ander kengetal dat banken interesseert, is de "**gouden financieringsregeling**". Die houdt in dat de vaste activa worden gefinancierd door eigen vermogen en/of vreemd vermogen op lange termijn.

$$\text{eigen vermogen} + \text{vreemd vermogen op lange termijn} \geq \text{vaste activa op lange termijn}$$

Cashflow

Gedetailleerde leerdoelen:

- Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "cashflow".
- Het kunnen berekenen van de cashflow (met "de" onderliggende formule).

De cashflow is ongetwijfeld het meest genoemde kengetal binnen de bedrijfseconomie. Vaak wordt de term cashflow niet goed begrepen, hoewel er geen groot geheim achter schuilt. De cashflow kan worden gedefinieerd als "het overschot tussen de daadwerkelijke inkomsten en de daadwerkelijke uitgaven".

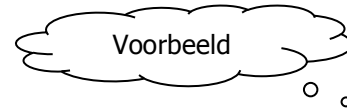
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "cashflow".

	Daadwerkelijke inkomsten
-	Daadwerkelijke uitgaven (betalingen)
=	Cashflow

Tot de daadwerkelijke uitgaven behoren de uitgaven die daadwerkelijk leiden tot vermindering van geld (lees kasgeld), bijvoorbeeld salarissen, huur, inkoopkosten etc.

In de berekening van de cashflow worden geen uitgaven meegenomen uit de winst- en verliesrekening die niet tot een daadwerkelijke betaling leiden. De twee belangrijkste voorbeelden hiervan zijn afschrijvingen en toevoeging aan de voorzieningen. Deze verplichtingen verminderen de waarde van de onderneming op papier wel, maar een echte geldstroom is het niet ("papieren tijger").

Voorbeeld: Positieve cashflow, positief jaarresultaat

Opbrengst verkoop	€ 300.000,-
Daadwerkelijke uitgaven	€ 200.000,-
Afschrijvingen	€ 20.000,-
Dotatie voorzieningen	€ 10.000,-

De cashflow is dan:

	Opbrengst verkoop	€ 300.000,-
-	Daadwerkelijke uitgaven	€ 200.000,-
=	Cashflow	€ 100.000,-

Hieruit blijkt dat er € 100.000,- meer binnengekomen is dan het bedrag dat er aan contante uitgaven uit is gegaan. Een positieve cashflow is zeker een positief signaal. In ieder geval betekent het dat men de lopende uitgaven van het afgelopen jaar (voor bijv. personeel) heeft kunnen dekken uit de lopende inkomsten. Daarom wordt de cashflow ook als kengetal gezien voor de **financiële draagkracht** van de onderneming.

Anderzijds moet men een positieve cashflow niet gelijk stellen aan winst. Bij de berekening van de winst moet men alle zakelijke kosten meenemen die binnen een onderneming voorkomen. Daarbij horen ook de afschrijvingen en de kosten waarvoor nog geen factuur is ontvangen.

De winst berekenen we als volgt:

	Opbrengst verkoop	€ 300.000,-
-	Daadwerkelijke uitgaven	€ 200.000,-
=	Cashflow	€ 100.000,-
-	Afschrijvingen	€ 20.000,-
-	Voorzieningen	€ 10.000,-
=	Winst	€ 70.000,-

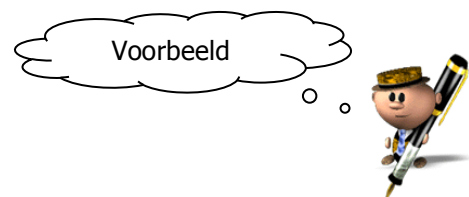
De winst is de werkelijke waarde die de onderneming heeft gewonnen ten opzichte van het vorige jaar en waarmee het eigen vermogen is toegenomen.

Voorbeeld: Positieve cashflow, negatief jaarresultaat.

Uitgaande van de volgende cijfers van een onderneming:

Opbrengst verkoop	€ 500.000,-
Daadwerkelijke uitgaven	€ 450.000,-
Afschrijvingen	€ 40.000,-
Voorzieningen	€ 80.000,-

	Opbrengst verkoop	€ 500.000,-
-	Daadwerkelijke uitgaven	€ 450.000,-
=	Cashflow	€ 50.000,-
-	Afschrijvingen	€ 40.000,-
-	Voorzieningen	€ 80.000,-
=	Verlies	€ - 70.000,-

Uit de berekening vloeit een positieve cashflow van € 50.000,- voort en een negatief jaarresultaat (verlies) van € 70.000,-. Welke conclusies kunnen we hieruit trekken?

De onderneming heeft genoeg inkomsten gegenereerd om de lopende kosten te betalen maar de toekomst blijft onzeker omdat er te weinig verdiend is

-
- om het waardeverlies van het eigen vermogen af te kunnen dekken of te kunnen voorzien in nieuw vermogen, en
 - om voor te verwachten rekeningen voorzorgsmaatregelen te kunnen treffen.
-

Vooraf binnen het MKB, bijvoorbeeld hotels, gaat een positieve cashflow vaak samen met een negatief jaarresultaat (verlies). Deze ondernemingen kunnen hiermee best een paar jaar vooruit. Problematisch wordt het, indien er geïnvesteerd moet worden of als er naheffingen zijn van de belasting. Dan ontbreekt vaak het benodigde geld.

Dan wordt vaak gezegd dat de onderneming 'heeft ingeteerd op het eigen vermogen'. Men heeft op zich genoeg verdiend om de kosten te betalen, maar was niet in staat financiële reserves aan te leggen voor toekomstige investeringen. Had men de bedragen voor de afschrijvingen daadwerkelijk opzij kunnen leggen, dan was het mogelijk geweest nieuwe investeringen te plannen en te realiseren.

Berekening van de cashflow

De meest gebruikte formule voor de berekening van de cashflow is:

$$\begin{array}{l} \text{Winst (na aftrek vennootschapsbelasting)} \\ + \text{Afschrijvingen} \end{array}$$

= Cashflow

Het kunnen berekenen van de cashflow (met "de" onderliggende formule).

Dit betekent dat je op basis van de winst die voortvloeit uit de winst- en verliesrekening de cashflow kunt berekenen door toevoeging van de afschrijvingen en het saldo van de reserveringen. Netto winst houdt ook in: na aftrek van de vennootschapsbelasting.

De gerealiseerde cashflow kan voor diverse doelen worden aangewend:

- voor winstdeling
- om te investeren
- om kredieten af te lossen
- om geld op zij te leggen voor de toekomst (financiële reserves van de onderneming).

Externe analisten gebruiken graag de cashflow als graadmeter voor de draagkracht van een onderneming omdat dit de financiële verplichtingen uitsluit die alleen maar op papier bestaan en die daarom gevoelig zijn voor misbruik: de afschrijvingen en de reserveringen.

EASY
business

Reserveringen

Aan het resultaat worden alleen die reserveringen toegevoegd die in het afgesloten boekjaar nieuw zijn gedaan. Dit betekent dat niet alle reserveringen die op de balans zijn opgenomen automatisch moeten worden meegerekend. Die kunnen immers terugvoeren naar voorgaande boekjaren.

Stel, de onderneming wint een proces waarvoor in een eerder jaar een bedrag was gereserveerd op de balans. Deze reservering moet van het resultaat worden afgetrokken omdat daarmee de winst wordt verhoogd terwijl het niet tot een daadwerkelijke betaling heeft geleid.

Diverse niveaus van cashflow

De cashflow kent verschillende niveaus die in het kasstroomoverzicht kunnen worden gebruikt om een gedetailleerde uitspraak te doen over de financiële draagkracht van een onderneming.

Productiviteit

Gedetailleerde leerdoelen:

- *Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "productiviteit".*

De concurrentiepositie van een onderneming wordt onder andere bepaald door de mate van productiviteit ten opzichte van andere ondernemingen.

Zoals bij "rentabiliteit" al werd besproken, verstaan we onder productiviteit het volgende:

Met een zo laag mogelijke input een zo hoog mogelijke output realiseren. Anders gezegd: de input/output verhouding moet goed zijn.

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "productiviteit".

Bepalend hierbij is de vergelijking met de concurrentie. Is de productiviteit lager dan de concurrentie, dan zal het niet eenvoudig de onderneming te handhaven binnen het marksegment.

Rendement op de verkoop, return on sales

Gedetailleerde leerdoelen:

- *Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "return on sales".*
- *Het kunnen berekenen van het rendement op de verkoop.*
- *Het kunnen uitleggen waarom het rendement op de verkoop van cruciaal belang is.*

Het belangrijkste kengetal voor de productiviteit van een onderneming is het rendement op de verkoop.

Deze wordt berekend door de winst te delen door de gerealiseerde omzet.

$$\text{Return on sales} = \frac{\text{winst}}{\text{omzet}} \times 100\%$$

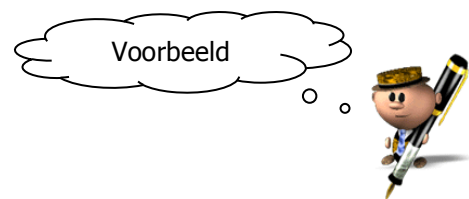
Het kunnen berekenen van het rendement op de verkoop.

Uit de resulterende waarde blijkt hoeveel euro winst er voor de onderneming over blijft bij een omzet van 100 euro.

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "return on sales".

Voorbeeld: Onderneming ABC

Omzet	€ 1.000.000,-
Kosten	€ 850.000,-
Winst	€ 150.000,-

Voor deze onderneming kun je de volgende return on sales berekenen:

$$\text{Return on sales} = \frac{150.000}{1.000.000} \times 100\% = 15\%$$

Dit betekent:

-
- van iedere € 100,- omzet, blijft € 15,- winst over.
 - € 85,- wordt gebruikt voor de kosten.
-

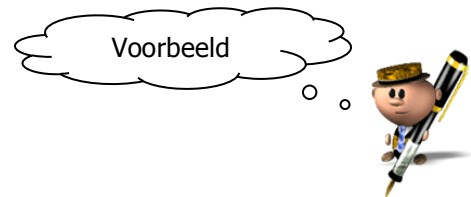
Of dit resultaat toereikend is, kun je pas vaststellen als je dit vergelijkt met de return on sales van een vergelijkbare onderneming.

Voorbeeld: Onderneming XYZ

Omzet € 1.000.000

Kosten € 800.000

Winst € 200.000

Voor deze onderneming kun je de volgende return on sales berekenen:

$$\text{Return on sales} = \frac{200.000}{1.000.000} \times 100\% = 20 \%$$

Dit betekent:

-
- van iedere € 100,- omzet, blijft € 20,- winst over.
 - dit is € 5,- meer dan bij onderneming ABC.
 - € 80,- wordt gebruikt voor de kosten.
-

Hieruit kun je een duidelijke conclusie trekken:

Onderneming XYZ rendert beter en heeft een betere concurrentiepositie. De onderneming is in staat € 5,- meer te investeren in bijvoorbeeld reclame, opleidingen etc.

EBC*L – Bedrijfsdoelstellingen & kengetallen

Voor onderneming ABC is dit een bedreigende situatie. Het bedrijf moet zo snel mogelijk proberen de productiviteit en de daaraan gekoppelde return on sales te verbeteren.

Hoe hoger de return on sales in vergelijking met de concurrentie, des te beter rendeert de onderneming ten opzichte van de concurrentie.

Of omgekeerd, hoe lager de return on sales, des te hoger het aandeel aan kosten voor bijvoorbeeld personeel, materialen, rente.

Tip 1: "Welke winst?"

De basis voor de berekening van het rendement op de verkoop is de winst- en verliesrekening. Bekend is echter dat op de winst- en verliesrekening meerdere tussenstappen (cijfers) als winst aangeduid kunnen worden.

-
- het bedrijfsresultaat
 - het resultaat uit gewone bedrijfsactiviteiten
 - het saldo voor en na belasting
 - de nettowinst
-

Voor de berekening van het rendement op de verkoop wordt in de meeste gevallen het bedrijfsresultaat als maatstaf voor de winst gebruikt. Meestal wil men weten hoe productief de onderneming is in zijn kernactiviteiten.

Tip 2: "Welke rentabiliteit?"

We herhalen nogmaals dat men ervoor moet waken de verschillende rentabiliteitsvormen door elkaar te halen.

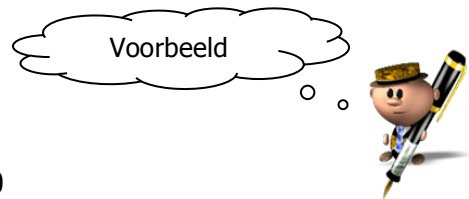
Naast het rendement op de verkoop bestaat het rendement op eigen vermogen en de ROI (het rendement op totaal vermogen).

Omzetproductiviteit personeel

Het personeel is in de meeste ondernemingen een bepalende factor voor de concurrentiepositie. Daarom is het in ieder geval zinvol vast te stellen of het personeel ook productief is. Een eerste indicatie hoe goed (productief) de medewerkers van een onderneming zijn, krijg je zodra je de omzet deelt door het aantal medewerkers. Hiermee bereken je de gemiddelde omzet per individuele medewerker.

$$\text{Omzetproductiviteit personeel} = \frac{\text{omzet}}{\text{aantal medewerkers}}$$

Voorbeeld:

$$\text{Omzetproductiviteit personeel} = \frac{1.000.000}{20 \text{ medewerkers}} = 50.000$$

Als vergelijkbare ondernemingen een hoger resultaat (bv. € 60.000,- per medewerker) realiseren, dan moeten de oorzaken worden onderzocht.

-
- de oorzaak kan bij het personeel zelf liggen,
 - maar ook bij een moderner machinepark, bijvoorbeeld.
-

Er zijn twee mogelijkheden om de omzet per medewerker te verhogen:

-
- men probeert dezelfde omzet te realiseren met minder personeel, of
 - men probeert meer omzet te realiseren met het zelfde aantal medewerkers.
-

Van uit het oogpunt van de onderneming zijn beide opties goed: met minder medewerkers een hogere omzet realiseren.

Je kunt niet alleen de productiviteit van de medewerkers berekenen, maar ook de productiviteit van de producten, voorraad, boekhouding etc.

Benchmarking

De vergelijking van kengetallen wordt in de moderne economie "benchmarking" genoemd. Hieronder verstaan we populair gezegd "we richten ons op de top"

De beste ondernemingen in een marktsegment zijn de maatstaf (= de benchmark) waaraan de onderneming zich moeten meten. Zijn er ondernemingen met betere kengetallen, dan moet men op zoek gaan naar het waarom. Vervolgens moeten maatregelen worden getroffen die ertoe leiden dat de onderneming zelf tot de beste behoort.

Overzicht kengetallen

Rendement op eigen vermogen	=	$\frac{\text{winst}}{\text{eigen vermogen}}$	x 100
Rendement op totaal vermogen (ROI)	=	$\frac{\text{winst}}{\text{totaal vermogen}}$	x 100
Cashflow	=	$\begin{aligned} &\text{winst} \\ &+ \text{ afschrijvingen} \\ &+ / - \text{ saldo reserveringen} \end{aligned}$	
Cash ratio	=	$\frac{\text{liquide middelen}}{\text{kortlopende verplichtingen}}$	x 100
Quick ratio	=	$\frac{\text{liquide middelen} + \text{kortlopende vorderingen}}{\text{kortlopende verplichtingen}}$	x 100
Current ratio	=	$\frac{\text{totaal vlottende activa}}{\text{kortlopende verplichtingen}}$	x 100
Solvabiliteit	=	$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{totaal vermogen}}$	x 100
Debt ratio	=	$\frac{\text{vreemd vermogen}}{\text{totaal vermogen}}$	x 100
Return on sales	=	$\frac{\text{Winst (of bedrijfsresultaat (EBIT))}}{\text{omzet}}$	x 100

Werkdeel

Bedrijfsdoelstellingen & kengetallen

Het werkdeel bevat:

- **Meerkeuzetoetsen** (inclusief antwoorden):
Met behulp van de meerkeuzevragen kunt u vaststellen in hoeverre u de examenstof beheerst.
Tip: Herhaal de toetsen nog eens om er zeker van te zijn dat u de lesstof beheerst. Dek dan de antwoorden af.
NB: Houd er rekening mee dat het EBC*L examen alleen open vragen bevat.
- **Hiaattesten** (Bosman advies):
U gaat met uw kennis van zaken als bedrijfsadviseur aan de slag en beantwoordt vragen van ondernemer Marcel Bosman.
- Een **voorbeeldbalans** voor de berekening van kengetallen.
- Het **leerdoelenboek** om notities te maken over uw vorderingen.
- Een **voorbeeldexamen** om te leren de antwoorden te formuleren zoals op het EBC*L examen, inclusief de antwoorden.

Meerkeuzetoetsen

Rentabiliteit

1

Hoe wordt de waarde genoemd die u als ondernemer verdient op het ingebrachte vermogen?

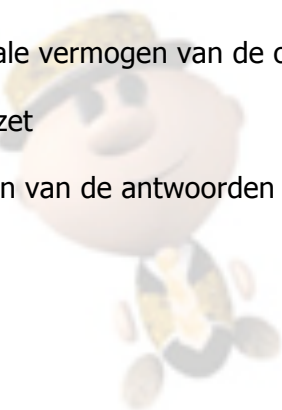
Financieel resultaat	☐
Rendement op eigen vermogen	☐
Resultaat uit gewone bedrijfsactiviteiten	☐
Verkoopresultaat	☐
Winst	☐
Geen van de antwoorden is correct	☐

2

Welke gegevens zijn nodig om het rendement op eigen vermogen te kunnen berekenen?

Totaal passiva	☐
Omvang van het eigen vermogen	☐
Rentevoet	☐
Winst	☐
Totale vermogen van de onderneming	☐
Omzet	☐
Geen van de antwoorden is correct	☐

3

Waar is de omvang van het eigen vermogen zichtbaar?

Aan de activazijde van de balans

☐

Aan de opbrengstzijde van de winst- en verliesrekening

☐

Aan de passivazijde van de balans

☐

Aan de kostenzijde van de winst- en verliesrekening

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

4

Hoe wordt het rendement op eigen vermogen berekend?

$(\text{Eigen vermogen} / \text{winst}) \times 100$

☐

$(\text{Winst} / \text{eigen vermogen}) \times 100$

☐

$(\text{Eigen vermogen} / \text{passiva}) \times 100$

☐

$(\text{Winst} / \text{activa}) \times 100$

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

5

Mevrouw Jansen stort € 1.000,- op een spaarrekening en ontvangt daarover een jaarlijks rentebedrag van € 50,-. Hoe hoog is het rentepercentage op het ingebrachte eigen vermogen?

20 %

10 %

50 %

5 %

Geen van de antwoorden is correct

☐☐☐☐

6

De heer Max heeft een eigen vermogen van € 10.000.000,- in zijn onderneming zitten. De onderneming realiseert een winst van € 300.000,-.

Hoe hoog is het rendement uitgedrukt in procenten?

33 %

☐

30 %

☐

10 %

☐

3 %

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**7**

Hoe beoordeel je de volgende uitspraak?

Een ondernemer kan tevreden zijn met een rendement op eigen vermogen van 5% als hij op een spaarrekening geen beter rendement kan behalen.

Goed. Het rendement op eigen vermogen moet gelijk zijn aan het rendement op de spaarrekening

☐

Fout. Het rendement op eigen vermogen moet hoger zijn dan de rente op een spaarrekening omdat een onderneming een hoger risico met zich meebrengt

☐

Fout. Alleen de hoogte van de winst is doorslaggevend

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

8

Mevrouw Peters realiseert met haar tuincentrum "Filodendro" een winst van €60.000,-.

Het balanstotaal van de onderneming is € 1.200.000,-.

Het eigen vermogen bedraagt € 800.000,-.

Haar doel is een rendement op eigen vermogen dat minimaal het dubbele is van een risicoloze belegging. Een bank heeft haar voor een dergelijke belegging 5% in het vooruitzicht gesteld.

Heeft mevrouw Peters met haar tuincentrum haar rendementsdoelstelling bereikt?

Ja

☐

Nee

☐

9

Mevrouw Peters is niet tevreden met het rendement op eigen vermogen. Deze is maar 7,5% in plaats van de gestelde 10%. Wat adviseert u haar?

Ze moet haar eigen vermogen verhogen

☐

Ze moet proberen met dezelfde omzet de kosten te verlagen zodat de winst omhoog gaat

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

10

Welke uitspraak is correct?

Een onderneming is rendabel als...

de onderneming winst behaalt

☐

men het kan opnemen tegen de concurrentie

☐

het rendement op eigen vermogen het niveau haalt dat de eigenaren zich ten doel hebben gesteld

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

Liquiditeit

1

Onder liquiditeit verstaan we...

de capaciteit van een onderneming om te allen tijde aan de betalingsverplichtingen te voldoen.

☐

de verhouding tussen activa en passiva.

☐

de verhouding tussen uitgaven en opbrengsten.

☐

de hoop van de onderneming op betere tijden voor de crediteuren.

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

2

Wat behoort tot de liquide middelen?

Banktegoeden

☐

Inventaris

☐

Gebouwen

☐

Kas

☐

Bestaand bankkrediet

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

3

Waar vinden we de liquide middelen?

- Aan de activazijde van de balans ☐
- Aan de kostenzijde van de winst- en verliesrekening ☐
- Aan de passivazijde van de balans ☐
- Aan de opbrengstzijde van de winst- en verliesrekening ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

4

Hoe wordt de cash ratio berekend?

- $(\text{Winst} / \text{schulden}) \times 100$ ☐
- $(\text{Schulden} / \text{cashflow}) \times 100$ ☐
- $(\text{Liquide middelen} / \text{kortlopende verplichtingen}) \times 100$ ☐
- $(\text{Kortlopende verplichtingen} / \text{liquide middelen}) \times 100$ ☐
- $(\text{Vorderingen} / \text{kortlopende verplichtingen}) \times 100$ ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

5

Waar vinden we de kortlopende verplichtingen?

- Aan de activazijde van de balans ☐
- Aan de kostenzijde van de winst- en verliesrekening ☐
- Aan de passivazijde van de balans ☐
- Aan de opbrengstzijde van de winst- en verliesrekening ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

6

Hoe wordt de eerste liquiditeitsratio genoemd?

Cashflow

☐

Liquide middelen

☐

Cash ratio

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

7

Wat wordt onder een liquiditeitstekort verstaan?

Een onderneming kan niet voldoen aan zijn betalingsverplichtingen

☐

De kortlopende verplichtingen zijn hoger dan de liquide middelen

☐

Het voortbestaan van de onderneming is in gevaar

☐

De liquide middelen zijn lager dan de kortlopende verplichtingen

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

8

Met welk principe ben je het eens?

Rentabiliteit gaat voor liquiditeit

☐

Liquiditeit gaat voor rentabiliteit

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

EASY business

9

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Voorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

Hoe hoog zijn de liquide middelen van de onderneming?

- € 800.000,- ☐
- € 500.000,- ☐
- € 250.000,- ☐
- € 100.000,- ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

10

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Voorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

Hoe hoog is de cash ratio?

- 250 % ☐
- 150 % ☐
- 100 % ☐
- 50 % ☐
- 40 % ☐

Geen van de antwoorden is correct ☐

11

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Vorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

De cash ratio bedraagt 250%. Wat betekent dit?

- De onderneming heeft een liquiditeitstekort ☐
- De onderneming beschikt over voldoende liquiditeit ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

EASY
business

Solvabiliteit

1

Wat wil de bank met name weten voordat wordt besloten krediet te verstrekken?

Hoe hoog is het salaris van de medewerkers?

☐

Zijn de afschrijvingen correct berekend?

☐

Hoe groot is de solvabiliteit van de onderneming?

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**2**

Welke uitspraak is correct?
De solvabiliteit geeft weer...

hoe hoog het aandeel is van het totale vermogen dat aan de onderneming ter beschikking is gesteld door de eigenaren

☐

hoeveel procent van het totale vermogen van de onderneming in handen is van de eigenaren

☐

hoeveel procent van het totale vermogen is gefinancierd met behulp van vreemd vermogen

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**3**

Welke uitspraak is correct?

Of een onderneming een krediet krijgt van de bank hangt af van de omvang van de onderneming

☐

Ondernemingen met veel vermogen krijgen altijd een krediet

☐

Hoe lager de solvabiliteit van een onderneming, des te kredietwaardiger is die onderneming

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

4

Hoe bereken je de solvabiliteit van een onderneming?

(Eigen vermogen / vreemd vermogen) x 100

☐

(Passiva / activa) x 100

☐

(Vreemd vermogen / totale vermogen) x 100

☐

(Eigen vermogen / totale vermogen) x 100

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**5**

Welke informatiebron heb je nodig om de solvabiliteit te kunnen berekenen?

Balans

☐

Winst- en verliesrekening

☐

Financieel plan

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**6**

Hoe wordt de kredietwaardigheid van een onderneming ook wel genoemd?

Cashflow

☐

Credit rating

☐

Liquiditeit

☐

Rentabiliteit

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**EASY**
business

7

Hoe wordt de solvabiliteit ook wel genoemd?

Aandeel eigen vermogen

☐

Cash ratio

☐

Cashflow

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**8**

Hoe bereken je de Debt ratio van een onderneming?

$(\text{Aandeel eigen vermogen} / \text{vreemd vermogen}) \times 100$

☐

$(\text{Passiva} / \text{activa}) \times 100$

☐

$(\text{Vreemd vermogen} / \text{totale vermogen}) \times 100$

☐

$(\text{Eigen vermogen} / \text{totale vermogen}) \times 100$

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**9**

Welke factoren tellen mee in de beoordeling van de kredietwaardigheid van een onderneming?

De commerciële en vaktechnische kwaliteiten van de ondernemer

☐

De winstvooruitzichten van de onderneming

☐

De omzetontwikkeling van de laatste jaren

☐

De roeping van de ondernemer

☐

De solvabiliteit

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

10

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Vorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

Hoe groot is de solvabiliteit van de onderneming (m.b.v. eigen vermogen)?

- 80 % ☐
- 67 % ☐
- 33 % ☐
- 5 % ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

11

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Vorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

Hoe groot is de Debt ratio van de onderneming?

- 80 % ☐
- 67 % ☐
- 33 % ☐
- 5 % ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

EASY
business

12

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Vorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

De solvabiliteit berekend m.b.v. het eigen vermogen is 67%. De Debt ratio is 33 %.

Heeft de onderneming op basis van deze gegevens een goede kans op een krediet?

Ja. Een solvabiliteit berekend m.b.v. het eigen vermogen van 67% is goed

Nee. Een debt ratio van 33% is te hoog

EASY
business

Cashflow

1

Ondanks een ogenschijnlijk goed financieel jaar maakt de accountant een jaarrekening op met een verlies. Hoe reageer je?

- Je vraagt faillissement aan ☐
- Je verandert van accountant ☐
- Je berekent de gerealiseerde cashflow van de onderneming ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

2

De cashflow ...

- geeft de totale omzet van een onderneming weer ☐
- geeft aan hoe groot het overschot is van de opbrengsten ten opzichte van de daadwerkelijke betalingen ☐
- geeft de winst na aftrek van belasting weer ☐
- dient als kengetal voor de beoordeling van de draagkracht van de onderneming ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

3

Welke posten worden meegenomen in de berekening van de cashflow?

- Personeelskosten ☐
- Afschrijvingen ☐
- Aflossingen ☐
- Reserveringen ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

4

Waarom worden de afschrijvingen bij de winst opgeteld om de cashflow te berekenen?

Om mogelijke rekenfouten uit te sluiten

☐

Ze hebben niet tot een daadwerkelijke betaling geleid

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

De winst- en verliesrekening van een onderneming geeft een jaarresultaat van € 50.000. Verder is uit de winst- en verliesrekening te halen dat de afschrijvingen € 8.000 bedragen. Hoe hoog is de cashflow van de onderneming?

€ 42.000,-

☐

€ 50.000,-

☐

€ 48.000,-

☐

€ 58.000,-

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

De cashflow van een onderneming bedraagt € 180.000. Het jaarresultaat is duidelijk negatief en bedraagt -€ 70.000. Welke conclusies kunnen we hieruit trekken?

De onderneming...

is in staat van faillissement

☐

heeft genoeg ontvangen om de uitgaven van de onderneming te kunnen betalen

☐

heeft alle daadwerkelijke uitgaven uit de lopende inkomsten kunnen betalen

☐

heeft in het laatste jaar ingeteerd op het eigen vermogen

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

Waarom is voor een analyse van de onderneming niet alleen de winst belangrijk maar ook de cashflow?

- Omdat de jaarlijkse afschrijvingen erg hoog kunnen zijn ☐
- Omdat de reserveringen onder bepaalde omstandigheden erg hoog kunnen zijn ☐
- Omdat de omvang van de afschrijvingen invloed heeft op de winst ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

Return on sales, rendement op de verkoop

1

Hoe berekenen we de return on sales?

- $(\text{Omzet} / \text{winst}) \times 100$ ☐
- $(\text{Omzet} / 100) \times \text{winst}$ ☐
- $(\text{Eigen vermogen} / \text{omzet}) \times 100$ ☐
- $(\text{Winst} / \text{omzet}) \times 100$ ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

2

Moet het rendement op de verkoop zo hoog of zo laag mogelijk zijn?

- Zo hoog mogelijk ☐
- Zo laag mogelijk ☐

3

Een onderneming heeft een omzet van € 5.000.000,-. Na aftrek van de kosten blijft een winst over van € 500.000,-.

Hoe hoog is de return on sales van de onderneming?

ess

- 20 % ☐
- 7 % ☐
- 400 % ☐
- 10 % ☐
- 12,5 % ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

4

Wat betekent het concreet dat de return on sales 10% is?

- Van € 100,- winst blijft € 10,- omzet over ☐
- Van € 100,- omzet blijft € 10,- winst over ☐
- Van € 100,- omzet wordt € 90,- aan kosten besteed ☐
- Van € 100.000,- omzet blijft € 10.000,- winst over ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

5

Kan een onderneming tevreden zijn met een return on sales van 20%?

- Ja. Het is niet mogelijk met een vergelijkbare investering een beter rendement te behalen ☐
- Nee. Het is mogelijk met een vergelijkbare investering een veel beter rendement te behalen ☐
- Geen van de antwoorden is correct ☐

6

Een onderneming realiseert een return on sales van 15%. Kan de ondernemer hiermee tevreden zijn?

Ja. De gemiddelde return on sales van alle ondernemingen ligt namelijk onder de 12%

☐

Nee. Van € 100,- omzet blijft maar € 15,- winst over

☐

Nee. Door dit resultaat vermindert het eigen vermogen

☐

Dat kun je op basis van deze gegevens nog niet zeggen

☐**7**

Waarom is het belangrijk een zo hoog mogelijke return on sales te realiseren?

Hoe hoger de return on sales, des te gunstiger produceert de onderneming

☐

Hoe gunstiger een onderneming produceert, des te beter zijn de prijzen

☐

Een hoge return on sales is een belangrijke factor voor de concurrentiepositie van de onderneming

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**8**

Een onderneming realiseert een omzet van € 500.000.000,-. De return on sales is 20%. De onderneming heeft 2000 medewerkers in dienst. Hoe hoog is de omzet per medewerker?

€ 100.000,-

☐

€ 250.000,-

☐

€ 500.000,-

☐

€ 1.000.000,-

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

9

Een onderneming is trots op zijn medewerkers. Ze realiseren bij gelijkblijvende kosten een omzet van € 150.000,- per medewerker. Waarom kan de onderneming hier zeer tevreden mee zijn?

Andere vergelijkbare ondernemingen realiseren een omzet van € 120.000,- per medewerker

☐

€ 150.000,- omzet staat gelijk aan € 150.000,- winst

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**10**

De bedrijfsleiding is bezorgd. Ze hebben net gehoord dat een directe concurrent een omzet per medewerker realiseert die 10% hoger ligt dan de eigen omzet per medewerker.

Wat kan de bedrijfsleiding doen om dit te verbeteren?

De bestaande medewerkers motiveren om beter te presteren

☐

Meer personeel aannemen

☐

Het aantal medewerkers verminderen

☐

Maatregelen nemen om de omzet te verhogen

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐**11**

Wat wordt onder benchmarking verstaan?

Je op jezelf concentreren

☐

Je meten aan de besten. Zij zijn de maatstaf

☐

Leren van de besten

☐

De return on sales verhogen

☐

Geen van de antwoorden is correct

☐

Adviseren Bosman

Marcel Bosman is de eigenaar van een cocktailbar met de klinkende naam "Caribbean Sunsplash".

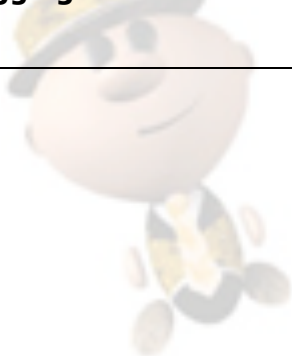

Zoals geldt voor zoveel horecaondernemers is Marcel Bosman een uitstekend vakman, maar op het gebied van ondernemerschap heeft hij zo zijn zwakheden en dus veel vragen. Probeer nu met de opgedane kennis de vragen van Marcel Bosman te beantwoorden.

1	De cocktailbar van Marcel Bosman wordt steeds bekender. Op een dag belt een redacteur van een gerenommeerd economisch tijdschrift. Hij wil voor zijn verhaal graag enige informatie: Hoe hoog is het bedrijfsresultaat? Heeft men reserves kunnen opbouwen? En meer van dit soort vragen. Marcel kan al deze vragen zelfstandig beantwoorden.	
2	Maar dan komen de vragen waar hij op voorhand al tegenop zag: "En hoe hoog is de _____ flow?", wil de redacteur weten. Dit vindt Marcel Bosman niet terug in de cijfers, niet in de _____ en niet in de _____ rekening.	balans winst/verlies cash
3	Wij leggen hem uit dat je de cashflow niet terug kunt vinden. Je moet hem berekenen. Daarvoor moet hij bij de gerealiseerde _____ optellen de voor dit jaar berekende _____ en de _____. De winst wordt hierdoor opgehoogd met alle bedragen die niet tot een _____ betaling hebben geleid.	reserveringen winst daadwerkelijke afschrijvingen

4	"En wat vertelt de hoogte van de cashflow mij eigenlijk?", wil Marcel weten. Daarmee weet je hoe hoog het overschot van de _____ is ten opzichte van de daadwerkelijke _____. Met andere woorden, welk overschot je het laatste jaar daadwerkelijk "cash" gerealiseerd hebt. "Nu begrijp ik het", zegt Marcel. "Daarom kon ik de beginjaren goed leven. Zelfs al gaf mijn _____ steeds een negatief resultaat." "Maar wat heeft de redacteur aan die kennis?" Hij krijgt door de cashflow een _____ beeld van de _____ van de onderneming, is ons antwoord.	jaarrekening draagkracht zuiver inkomsten uitgaven
5	Marcel Bosman wil graag weten hoe zijn cocktailbar Caribbean Sunsplash ervoor staat. Hij vraagt ons een analyse van zijn onderneming te maken. Zijn vragen aan ons zijn: "Is mijn onderneming werkelijk winstgevend?" Daarvoor berekenen we _____ van de onderneming. "Is het voortbestaan van mijn onderneming gewaarborgd?" Daarvoor berekenen we _____ van de onderneming. "Geeft de bank mij een krediet voor de noodzakelijke investering in een nieuwe bar?" Daarvoor berekenen we _____ van de onderneming.	de solvabiliteit het rendement op eigen vermogen de liquiditeit

6	De formules voor de berekening van de kengetallen zijn: Rendement op eigen vermogen = _____ x 100 Cash ratio = _____ x 100 Solvabiliteit = _____ x 100 Schuldverhouding = _____ x 100	Winst Totale vermogen Liquide middelen Eigen vermogen Totale vermogen Kortlopende verplichtingen Vreemd vermogen Eigen vermogen
7	We maken samen met Marcel Bosman een analyse van de jaarrekening van Caribbean Sunsplash: Het rendement op eigen vermogen is 35%. Met deze waarde kan Marcel Bosman _____ zijn. Met andere _____ kan hij _____ een vergelijkbaar rendement realiseren. Het is daarom _____ de onderneming te verkopen en de opbrengst te investeren in een andere beleggingsvorm.	niet raadzaam niet eenvoudig tevreden beleggingsvormen

8	Voor de cash ratio berekenen we een waarde van 220 %. Dat is een _____ resultaat. Dit betekent dat Caribbean Sunsplash _____ is de kortlopende _____ op eigen kracht te betalen. Als de cash ratio lager was geweest dan _____ had een _____ kunnen ontstaan dat Caribbean Sunsplash in zwaar weer had kunnen brengen. Een goede _____ van een onderneming is op zich een belangrijker doel dan een hoge _____.	liquiditeit verplichtingen liquiditeitstekort rentabiliteit in staat voortreffelijk 100 %
9	Marcel Bosman wil de cocktailbar verbouwen. Dit kan hij niet in zijn totaliteit zelf financieren. Hij heeft een krediet van de bank nodig. "Krijg ik het benodigde krediet van de bank?", vraagt Marcel aan ons. De solvabiliteit van Caribbean Sunsplash bedraagt 55 %. De Debt ratio bedraagt _____. Dit betekent dat 55 % van het _____ toebehoort aan de eigenaren. Anders geformuleerd: 55 % van het totale vermogen is van Marcel Bosman zelf en niet met _____ gefinancierd. Hoe _____ de solvabiliteit, des te _____ de Debt ratio en des te beter de _____ van een onderneming. 55 % is een _____ waarde.	goede lager kredietwaardigheid hoger vermogen 45 % vreemd vermogen
10	Marcel Bosman kan met veel vertrouwen naar de bank gaan. Maar voordat de bank het krediet verstrekt, wil men niet alleen weten hoe de solvabiliteit van Caribbean Sunsplash is, maar ook de _____ van de laatste jaren. Ook willen ze meer weten van Marcel Bosman zelf. Omdat Marcel over uitstekende vakkennis en _____ kwaliteiten beschikt en hij tot nu toe al zijn _____ netjes heeft voldaan, heeft hij een uitstekende _____ opgebouwd en staat niets een krediet in de weg.	omzetontwikkeling naam commerciële betalingsverplichtingen

11	Marcel Bosman wil graag weten hoe zijn cocktailbar ervoor staat ten opzichte van andere ondernemingen. De vergelijking met andere ondernemingen wordt _____ genoemd. Hiervoor berekent hij een paar kengetallen. Hoeveel _____ houden de andere ondernemingen over van de gerealiseerde _____? Het antwoord op deze vraag interesseert hem erg. Het hiervoor gebruikte kengetal is de _____. Hoe _____ de _____ is, des te productiever en concurrerender is de onderneming. Op het internet vindt hij de kengetallen die betrekking hebben op zijn branche. De succesvolste bedrijven realiseren een return on sales van ongeveer 15 %. Voor zijn onderneming berekent hij een waarde van 16%. Dit is een _____ waarde.	goede winst benchmarking return on sales hoger return on sales omzet slechte
12	De omzet per medewerker bedraagt € 100.000,- en is € 2.000,- hoger dan de beste ondernemingen in dezelfde branche. Ook met deze uitkomst kan hij _____ zijn. Toch weet hij dat stilstand achteruitgang is . Marcel Bosman heeft in principe twee mogelijkheden om deze waarde verder te verhogen. Hij kan met een _____ aantal medewerkers een _____ omzet realiseren of een _____ omzet met _____ medewerkers. Marcel heeft uitstekend personeel en is daar zuinig op. Daarom komt alleen de eerste oplossing in beeld.	gelijk hogere gelijke tevreden minder

Antwoorden - Meerkeuzetoetsen

Rentabiliteit

1

Hoe wordt de waarde genoemd die u als ondernemer verdient op het ingebrachte vermogen?

- Rendement op eigen vermogen

2

Welke gegevens zijn nodig om het rendement op eigen vermogen te kunnen berekenen?

- Omvang van het eigen vermogen
- Winst.

3

Waar is de omvang van het eigen vermogen zichtbaar?

- Aan de passivazijde wordt ook wel debetzijde genoemd. Activazijde geeft aan welke bezittingen een onderneming heeft.

4

Hoe wordt het rendement op eigen vermogen berekend?

- $(\text{Winst} / \text{eigen vermogen}) \times 100$

5

Mevrouw Jansen stort € 1.000,- op een spaarrekening en ontvangt daarover een jaarlijks rentebedrag van € 50,-. Hoe hoog is het rentepercentage op het ingebrachte eigen vermogen?

- 5 %

6

De heer Max heeft een eigen vermogen van € 10.000.000,- in zijn onderneming zitten. De onderneming realiseert een winst van € 300.000,-.

Hoe hoog is het rendement uitgedrukt in procenten?

- 3 %

7

Hoe beoordeel je de volgende uitspraak?

Een ondernemer kan tevreden zijn met een rendement op eigen vermogen van 5% als hij op een spaarrekening geen beter rendement kan behalen.

- Fout. Het rendement op eigen vermogen moet hoger zijn dan de rente op een spaarrekening omdat een onderneming een hoger risico met zich meebrengt.

8

Mevrouw Peters realiseert met haar tuincentrum "Filodendro" een winst van € 60.000,-. Het balanstotaal van de onderneming is € 1.200.000,-. Het eigen vermogen bedraagt € 800.000,-.

Haar doel is een rendement op eigen vermogen dat minimaal het dubbele is van een andere risicoloze belegging. Een bank heeft haar voor een dergelijke belegging 5% in het vooruitzicht gesteld.

Heeft mevrouw Peters met haar tuincentrum haar rendementsdoelstelling bereikt?

- Nee

9

Mevrouw Peters is niet tevreden met het rendement op eigen vermogen. Deze is maar 7,5% in plaats van de gestelde 10%. Wat adviseert u haar?

- Ze moet proberen met dezelfde omzet de kosten te verlagen zodat de winst omhoog gaat.

10

Welke uitspraak is correct?

Een onderneming is rendabel als...

- het rendement op eigen vermogen het niveau haalt dat de eigenaren zich ten doel hebben gesteld

Liquiditeit

1

Onder liquiditeit verstaan we...

- de capaciteit van een onderneming om te allen tijde aan de betalingsverplichtingen te voldoen

2

Wat behoort tot de liquide middelen?

- Banktegoeden
- Kas

3

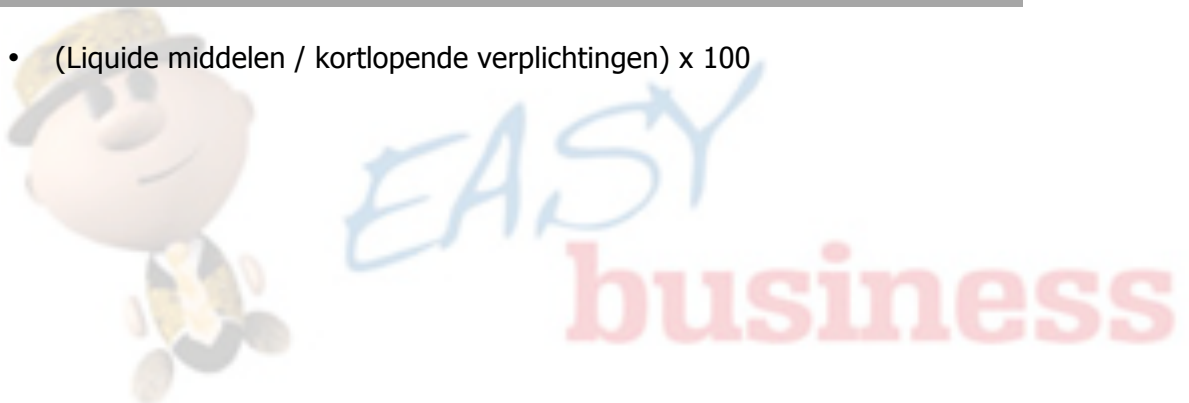
Waar vinden we de liquide middelen?

- Aan de activazijde.

4

Hoe wordt de cash ratio berekend?

- $(\text{Liquide middelen} / \text{kortlopende verplichtingen}) \times 100$

5

Waar vinden we de kortlopende verplichtingen?

- Aan de passivazijde van de balans

6

Hoe wordt de eerste liquiditeitsratio genoemd?

- Cash ratio

7

Wat wordt onder een liquiditeitstekort verstaan?

- Een onderneming kan niet voldoen aan zijn betalingsverplichtingen
- De kortlopende verplichtingen zijn hoger dan de liquide middelen
- Het voortbestaan van de onderneming is in gevaar
- De liquide middelen zijn lager dan de kortlopende verplichtingen

8

Met welk principe ben je het eens?

- Liquiditeit gaat voor rentabiliteit

9

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Voorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

Hoe hoog zijn de liquide middelen van de onderneming?

- € 250.000,-

10

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Voorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

Hoe hoog is de cash ratio?

- 250%

11

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Voorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

De cash ratio bedraagt 250%. Wat betekent dit?

- De onderneming beschikt over voldoende liquiditeit

Solvabiliteit

1

Wat wil de bank met name weten voordat wordt besloten krediet te verstrekken?

- Hoe groot is de solvabiliteit van de onderneming?

2

Welke uitspraak is correct? De solvabiliteit geeft weer...

- hoe hoog het aandeel is van het totale vermogen dat aan de onderneming ter beschikking is gesteld door de eigenaren
- hoeveel procent van het totale vermogen van de onderneming in handen is van de eigenaren
- hoeveel procent van het totale vermogen is gefinancierd met behulp van vreemd vermogen

3

Welke uitspraak is correct?

- Geen van de antwoorden is correct

4

Hoe bereken je de solvabiliteit van een onderneming?

- $(\text{Eigen vermogen} / \text{totale vermogen}) \times 100$

5

Welke informatiebron heb je nodig om de solvabiliteit te kunnen berekenen?

- Balans

6

Hoe wordt de kredietwaardigheid van een onderneming ook wel genoemd?

- Credit rating

7

Hoe wordt de solvabiliteit ook wel genoemd?

- Aandeel eigen vermogen

8

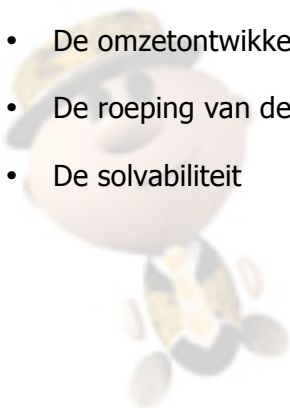
Hoe bereken je de Debt ratio van een onderneming?

- $(\text{Vreemd vermogen} / \text{totale vermogen}) \times 100$

9

Welke factoren tellen mee in de beoordeling van de kredietwaardigheid van een onderneming?

- De commerciële en vaktechnische kwaliteiten van de ondernemer
- De winstverwachting van de onderneming
- De omzetontwikkeling van de laatste jaren
- De roeping van de ondernemer
- De solvabiliteit

10

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Vorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

Hoe groot is de solvabiliteit van de onderneming?

- 67 %

11

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Vorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

Hoe groot is de Debt ratio van de onderneming?

- 33 %

12

De balans van tuincentrum "Filodendro" geeft onderstaand resultaat.

BALANS			
ACTIVA		PASSIVA	
Vaste activa	700.000	Eigen vermogen	800.000
Vorraden	250.000	Langlopende schulden	300.000
Kas, bank	250.000	Kortlopende schulden	100.000
Totaal activa	1.200.000	Totaal passiva	1.200.000

De solvabiliteit is 67%. De Debt ratio is 33 %.
Heeft de onderneming op basis van deze gegevens een goede kans op een krediet?

- Ja. Een solvabiliteit van 67% is goed

Cashflow

1

Ondanks een ogenschijnlijk goed financieel jaar maakt de accountant een jaarrekening op met een verlies. Hoe reageer je?

- Je berekent de gerealiseerde cashflow van de onderneming

2

De cashflow ...

- geeft aan hoe groot het overschot is van de opbrengsten ten opzichte van de daadwerkelijke betalingen
- dient als kengetal voor de beoordeling van de draagkracht van de onderneming

3

Welke posten worden meegenomen in de berekening van de cashflow?

- Afschrijvingen
- Reserveringen

4

Waarom worden de afschrijvingen en reserveringen bij de winst opgeteld om de cashflow te berekenen?

- Ze hebben niet tot een daadwerkelijke betaling geleid

5

De winst- en verliesrekening van een onderneming geeft een jaarresultaat van € 50.000,-. Verder is uit de winst- en verliesrekening te halen dat de afschrijvingen € 8.000,- bedragen en de reserveringen € 10.000,-. Hoe hoog is de cashflow van de onderneming?

- € 68.000,-

6

De cashflow van een onderneming bedraagt € 180.000,-. Het jaarresultaat is duidelijk negatief en bedraagt -€ 70.000,-.

Welke conclusies kunnen we hieruit trekken?

De onderneming...

- heeft niet genoeg verdiend om de verwachte uitgaven van de onderneming te kunnen betalen
- heeft alle daadwerkelijke uitgaven uit de lopende inkomsten kunnen betalen
- heeft in het laatste jaar ingeteerd op het eigen vermogen

7

Waarom is voor een analyse van de onderneming niet alleen het balansresultaat belangrijk maar ook de cashflow?

- Omdat de jaarlijkse afschrijvingspercentages erg hoog kunnen zijn
- Omdat de reserveringen onder bepaalde omstandigheden erg hoog kunnen zijn

EASY
business

Return on sales, rendement op de verkoop

1

Hoe berekenen we de return on sales?

- $(\text{Winst} / \text{omzet}) \times 100$

2

Moet het rendement op de verkoop zo hoog of zo laag mogelijk zijn?

- Zo hoog mogelijk

3

Een onderneming heeft een omzet van € 5.000.000,-. Na aftrek van de kosten blijft een winst over van € 500.000,-.

Hoe hoog is de return on sales van de onderneming?

- 10 %

4

Wat betekent het concreet dat de return on sales 10% is?

- Van € 100,- omzet blijft € 10,- winst over
- Van € 100,- omzet wordt € 90,- aan kosten besteed
- Van € 100.000,- omzet blijft € 10.000,- winst over

5

Kan een onderneming tevreden zijn met een return on sales van 20%?

- Geen van de antwoorden is correct

6

Een onderneming realiseert een return on sales van 15%. Kan de ondernemer hiermee tevreden zijn?

- Dat kun je op basis van deze gegevens nog niet zeggen

7

Waarom is het belangrijk een zo hoog mogelijke return on sales te realiseren?

- Hoe hoger de return on sales, des te gunstiger produceert de onderneming
- Hoe gunstiger een onderneming produceert, des te beter zijn de prijzen
- Een hoge return on sales is een belangrijke factor voor de concurrentiepositie van de onderneming

8

Een onderneming realiseert een omzet van € 500.000.000,-. De return on sales is 20%. De onderneming heeft 2000 medewerkers in dienst. Hoe hoog is de omzet per medewerker?

- € 250.000,-

9

Een onderneming is trots op zijn medewerkers. Ze realiseren bij gelijkblijvende kosten een omzet van € 150.000,- per medewerker. Waarom kan de onderneming hier zeer tevreden mee zijn?

- Andere vergelijkbare ondernemingen realiseren een omzet van € 120.000,- per medewerker

10

De bedrijfsleiding is bezorgd. Ze hebben net gehoord dat een directe concurrent een omzet per medewerker realiseert die 10% hoger ligt dan de eigen omzet per medewerker.

Wat kan de bedrijfsleiding doen om dit te verbeteren?

- De bestaande medewerkers motiveren om beter te presteren
- Maatregelen nemen om de omzet te verhogen
- Het aantal medewerkers verminderen

11

Wat wordt onder benchmarking verstaan?

- Je meten aan de besten. Zij zijn de maatstaf
- Leren van de besten

Uitwerking adviezen Bosman

1	De cocktailbar van Marcel Bosman wordt steeds bekender. Op een dag belt een redacteur van een gerenommeerd economisch tijdschrift. Hij wil voor zijn verhaal graag enige informatie: Hoe hoog is het bedrijfsresultaat? Heeft men reserves kunnen opbouwen? En meer van dit soort vragen. Marcel kan al deze vragen zelfstandig beantwoorden.	
2	Maar dan komen de vragen waar hij op voorhand al tegenop zag: "En hoe hoog is de cashflow?", wil de redacteur weten. Dit vindt Marcel Bosman niet terug in de cijfers, niet in de balans en niet in de winst/verlies rekening	balans winst/verlies cash
3	Wij leggen hem uit dat je de cashflow niet terug kunt vinden. Je moet hem berekenen. Daarvoor moet hij bij de gerealiseerde winst optellen de voor dit jaar berekende afschrijvingen en de reserveringen. De winst wordt hierdoor opgehoogd met alle bedragen die niet tot een daadwerkelijke betaling hebben geleid.	reserveringen winst daadwerkelijke afschrijvingen

4	"En wat vertelt de hoogte van de cashflow mij eigenlijk?", wil Marcel weten. Daarmee weet je hoe hoog het overschot van de inkomsten is ten opzichte van de daadwerkelijke uitgaven. Met andere woorden, welk overschot je het laatste jaar daadwerkelijk "cash" gerealiseerd hebt. "Nu begrijp ik het", zegt Marcel. "Daarom kon ik de beginjaren goed leven. Zelfs al gaf mijn jaarrekening steeds een negatief resultaat." "Maar wat heeft de redacteur aan die kennis?" Hij krijgt door de cashflow een zuiver beeld van de draagkracht van de onderneming, is ons antwoord.	jaarrekening draagkracht zuiver inkomsten uitgaven
5	Marcel Bosman wil graag weten hoe zijn cocktailbar Caribbean Sunsplash ervoor staat. Hij vraagt ons een analyse van zijn onderneming te maken. Zijn vragen aan ons zijn: "Is mijn onderneming werkelijk winstgevend?" Daarvoor berekenen we het rendement op eigen vermogen van de onderneming. "Is het voortbestaan van mijn onderneming in gevaar?" Daarvoor berekenen we de liquiditeit van de onderneming. "Geeft de bank mij een krediet voor de noodzakelijke investering in een nieuwe bar?" Daarvoor berekenen we de solvabiliteit van de onderneming.	de solvabiliteit het rendement op eigen vermogen de liquiditeit

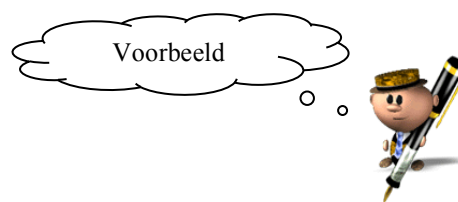
6	De formules voor de berekening van de kengetallen zijn: Rendement op eigen vermogen = $\frac{\text{Winst}}{\text{Eigen vermogen}} \times 100$ Cash ratio = $\frac{\text{Liquide middelen}}{\text{Kortlopende verplichtingen}} \times 100$ Solvabiliteit = $\frac{\text{Eigen vermogen}}{\text{Totale vermogen}} \times 100$ Debt ratio = $\frac{\text{Vreemd vermogen}}{\text{Totale vermogen}} \times 100$	Winst Totale vermogen Liquide Middelen Eigen vermogen Totale vermogen Kortlopende verplichtingen Vreemd vermogen Eigen vermogen
---	--	---

7	We maken samen met Marcel Bosman een analyse van de jaarrekening van Caribbean Sunsplash: Het rendement op eigen vermogen is 35%. Met deze waarde kan Marcel Bosman tevreden zijn. Met andere beleggingsvormen kan hij niet eenvoudig een vergelijkbaar rendement realiseren. Het is daarom niet raadzaam de onderneming te verkopen en de opbrengst te investeren in een andere beleggingsvorm.	niet raadzaam niet eenvoudig tevreden beleggingsvormen
8	Voor de cash ratio berekenen we een waarde van 220 %. Dat is een voortreffelijk resultaat. Dit betekent dat Caribbean Sunsplash in staat is de kortlopende verplichtingen op eigen kracht te betalen. Als de cash ratio lager was geweest dan 100 % had een liquiditeitstekort kunnen ontstaan dat Caribbean Sunsplash in zwaar weer had kunnen brengen. Een goede liquiditeit van een onderneming is op zich een belangrijker doel dan een hoge rentabiliteit.	liquiditeit verplichtingen liquiditeitstekort rentabiliteit in staat voortreffelijk 100 %
9	Marcel Bosman wil de cocktailbar verbouwen. Dit kan hij niet in zijn totaliteit zelf financieren. Hij heeft een krediet van de bank nodig. "Krijg ik het benodigde krediet van de bank?", vraagt Marcel aan ons. De solvabiliteit van Caribbean Sunsplash bedraagt 55 %. De Debt ratio is 45 %. Dit betekent dat 55 % van het vermogen toebehoort aan de eigenaren. Anders geformuleerd: 55 % van het totale vermogen is van Marcel Bosman zelf en niet met vreemd vermogen gefinancierd. Hoe hoger de solvabiliteit, des te lager de Debt ratio en des te beter de kredietwaardigheid van een onderneming. 55 % is een goede waarde.	goede minder kredietwaardigheid hoger vermogen 45 % vreemd vermogen

10	Marcel Bosman kan met veel vertrouwen naar de bank gaan. Maar voordat de bank het krediet verstrekt, wil men niet alleen weten hoe de solvabiliteit van Caribbean Sunsplash is, maar ook de omzetontwikkeling van de laatste jaren. Ook willen ze meer weten van Marcel Bosman zelf. Omdat Marcel over uitstekende vakkennis en commerciële kwaliteiten beschikt en hij tot nu toe al zijn betalingsverplichtingen netjes heeft voldaan, heeft hij een uitstekende naam opgebouwd en staat niets een krediet in de weg.	omzetontwikkeling naam commerciële betalingsverplichtingen
11	Marcel Bosman wil graag weten hoe zijn cocktailbar ervoor staat ten opzichte van andere ondernemingen. De vergelijking met andere ondernemingen wordt benchmarking genoemd. Hiervoor berekent hij een paar kengetallen. Hoeveel winst houden de andere ondernemingen over van de gerealiseerde omzet? Het antwoord op deze vraag interesseert hem erg. Het hiervoor gebruikte kengetal is de return on sales. Hoe hoger de return on sales is, des te productiever en concurrerender is de onderneming. Op het internet vindt hij de kengetallen die betrekking hebben op zijn branche. De succesvolste bedrijven realiseren een return on sales van ongeveer 15 %. Voor zijn onderneming berekent hij een waarde van 16%. Dit is een goede waarde.	goede winst benchmarking return on sales hoger return on sales omzet slechte
12	De omzet per medewerker bedraagt € 100.000,- en is € 2.000,- hoger dan de beste ondernemingen in dezelfde branche. Ook met deze uitkomst kan hij tevreden zijn. Toch weet hij dat stilstand achteruitgang is. Marcel Bosman heeft in principe twee mogelijkheden om deze waarde verder te verhogen. Hij kan met een gelijk aantal medewerkers een hogere omzet realiseren of een gelijke omzet met minder medewerkers. Marcel heeft uitstekend personeel en is daar zuinig op. Daarom komt alleen de eerste oplossing in beeld.	gelijk hogere gelijke tevreden minder

Praktijkvoorbeeld

Balans			
Activa		Passiva	
Vaste activa	200.000	Eigen vermogen	193.000
Vlottende activa		Vreemd vermogen	
Vorraden	100.000	Bankkrediet	95.000
Vorderingen	25.000	Kortlopende verplichtingen	55.000
Kas en banktegoed	30.000	Reserveringen	12.000
Totaal	355.000	Totaal	355.000

Winst- en verliesrekening

Omzet	€ 530.000
- Inkoop	€ 150.000
- Personeel	€ 180.000
- Afschrijvingen	€ 50.000
- Overige kosten	€ 115.000
= Bedrijfsresultaat	€ 35.000
+ Inkomsten uit effecten	€ 15.000
- Betaalde rente	€ 10.000
= Resultaat uit normale bedrijfsactiviteiten	€ 40.000
+ Buitengewoon resultaat	€ 60.000
= Jaarresultaat voor belastingen	€ 100.000
- Winstbelasting	€ 30.000
= Jaarresultaat na belastingen	€ 70.000
- Reserveringen	€ 20.000
= Resultaat	€50.000

Bereken voor de onderneming

-
- het rendement op eigen vermogen
 - de Return on Investment
 - de cashflow
 - cash ratio, quick ratio, current ratio
 - de solvabiliteit
 - de Debt ratio
 - de return on sales
-

Maak op basis van de berekende kengetallen een analyse van deze onderneming.

Tip 1:

-
- Neem voor de berekening van het rendement op eigen vermogen en de cashflow het resultaat uit normale bedrijfsactiviteiten als uitgangspunt.
 - Neem voor de analyse van de return on sales het bedrijfsresultaat als uitgangspunt.
-

Tip 2:

-
- De op de balans opgenomen reserveringen zijn gedaan in het af te sluiten boekjaar.
 - De reserveringen hebben echter een langlopend karakter.
-

EBC*L Leerdoelen**Bedrijfsdoelstellingen & kengetallen****Globale leerdoelen**

Na voltooiing van deze module kunt u:

- de belangrijkste financiële doelstellingen van een onderneming uitleggen.
 - de kengetallen uitleggen en berekenen die met die doelstellingen overeenkomen
-

Gedetailleerde leerdoelen

Leerdoel	Opmerkingen
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "rentabiliteit".	
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "rendement op het eigen vermogen".	
Het rendement op het eigen vermogen kunnen berekenen.	
Het kunnen uitleggen of het genereren van een winst, automatisch betekent dat een bedrijf "rendabel" is.	
Het kunnen evalueren en beoordelen van een bereikt rendement op het eigen vermogen.	

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "Return on Investment (ROI)".	
Het kunnen evalueren en beoordelen van een bereikt ROI.	
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "liquiditeit".	
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "liquidemiddelen" en deze correct in de jaarrekening herkennen.	
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "liquiditeitstekort".	
Het kunnen uitleggen waarom het hebben van voldoende liquiditeit van cruciaal belang is.	
Het kunnen berekenen van de cash ratio.	
Het kunnen verklaren hoe hoog de cash ratio moet worden en wat hiervoor de redenen zijn.	

Het kunnen berekenen van de quick ratio.	
Het kunnen verklaren hoe hoog de quick ratio moet worden en wat hiervoor de redenen dienen te zijn.	
Het kunnen berekenen van de current ratio.	
Het kunnen verklaren hoe hoog de current ratio moet worden en wat hiervoor de redenen zijn.	
Het kunnen verklaren dat of de liquiditeit, of de winstgevendheid van meer belang is en waarom.	
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "eigen vermogen", solvabiliteit.	
Het kunnen berekenen van het eigen vermogen, de solvabiliteit.	

Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "Debt ratio".	
Het kunnen berekenen van de term "Debt ratio".	
Het kunnen uitleggen waarom het eigen vermogen van cruciaal belang is.	
Het kunnen uitleggen welke factoren van invloed kunnen zijn op de kredietwaardigheid (credit rating) van het bedrijf.	
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "cashflow".	
Het kunnen berekenen van de cashflow.	
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "productiviteit".	
Het kunnen uitleggen waarom het bereiken van een hoge productiviteit van essentieel belang is.	
Het kunnen definiëren en uitleggen van de term "return on sales".	

Het kunnen berekenen van het rendement op de verkoop.	
Het kunnen uitleggen waarom het rendement op de verkoop van cruciaal belang is.	

EBC*L voorbeeldexamen

Vul onderstaande gegevens volledig in. Door ondertekening van dit formulier verklaar je het examen zelfstandig en zonder hulp van anderen te hebben gemaakt. Bovendien verklaar je akkoord te gaan met het elektronisch vastleggen en verwerken van uw gegevens en het elektronisch doorsturen van het examenresultaat.

titel, voornaam, achternaam

Voorbeeldexamen

adres (straatnaam, postcode, plaats)

geboortedatum

telefoonnummer – overdag bereikbaar

e-mail

examendatum

Handtekening

Met het EBC*L niveau A examen kun je maximaal 100 punten verdienen. Je bent geslaagd als je 75 punten of meer behaalt

EASY
business

Kennisvragen (per vraag 4 punten)

1. Hoe wordt de cash ratio berekend en wat geeft deze aan?	
2. Wat betekent ROI en hoe wordt deze berekend?	
3. Wat zijn directe kosten? Noem twee voorbeelden hiervan voor een kapsalon.	
4. Aan welke criteria moet een rechtsgeldige handtekening binnen een onderneming voldoen?	
5. Hoe wordt het rendement op eigen vermogen berekend?	
6. De meest voorkomende rechtsvorm is een eenmanszaak. Noem vier redenen waarom deze rechtsvorm zo vaak wordt gekozen.	
7. Wat zijn afschrijvingen en hoe worden deze berekend?	
8. Wat is het verschil tussen een winstcentrumadministratie en een kostenplaatsadministratie?	
9. Wat betekent het begrip vlottende activa? Noem twee voorbeelden van vlottende activa bij een meubelbedrijf.	
10. Wat zijn variabele kosten? Noem twee voorbeelden van variabele kosten voor een bloemenzaak.	
11. Hoe kan de solvabiliteit worden berekend? Wat geeft solvabiliteit aan?	
12. Wat is het grootste voordeel van een besloten vennootschap? Noem ook drie nadelen van deze rechtsvorm.	
13. Kan men het eigen vermogen direct (cash) aan een bedrijf onttrekken? Motiveer je antwoord.	
14. Waarom kunnen de cijfers uit de financiële administratie niet zonder meer worden gebruikt voor de kostenadministratie? Motiveer je antwoord.	
15. Wat is een volmacht? Noem ook 2 voorbeelden	

16. Is de cashflow meestal hoger of lager dan de winst? Verklaar je antwoord.

BEGRIPSVRAGEN (per vraag 6 punten)

	Punten
17. Een ondernemer wil graag voor het einde van het jaar een bedrijfsauto kopen ter waarde van € 24.000, - euro. Hij denkt dat de winst daardoor € 24.000, - euro lager zal zijn waardoor hij minder belasting hoeft te betalen. Heeft deze ondernemer gelijk? Motiveer je antwoord.	
18. Stel bent samen met een compagnon een Vof. Het bedrijf gaat helaas failliet. Omdat jij als enige van de vennoten over een aanzienlijk privévermogen beschikt, proberen de crediteuren hun totale vorderingen alleen op jou te verhalen. Kan dit? Motiveer je antwoord	
19. Een fitnesscentrum wordt in de zomer slecht bezocht. Dit drukt zwaar op het resultaat, mede door de hoge vaste kosten. Het management wil de vaste kosten daarom verlagen. a. Wat zouden de vaste kosten kunnen zijn voor een fitnesscentrum? b. Moet het fitnesscentrum de prijs laten zakken tot onder de berekende verkoopprijs (zomeractie) om in de zomer meer bezoekers te trekken? Motiveer je antwoord. c. Wat zouden de negatieve gevolgen kunnen zijn van een dergelijke beslissing? Noem twee voorbeelden	
20. Op een balans staat aan de activakant een bedrag van € 300.000,-. Aan de passivakant staat vreemd vermogen ter grootte van € 280.000,-. Het totale vreemde vermogen bestaat voor € 150.000,- uit een langlopend bankkrediet en voor € 80.000,- uit voorzieningen, plus een bedrag van € 50.000,- aan verplichtingen op korte termijn. De omzet bedraagt € 1.000.000,-. a. Bereken de solvabiliteit van de onderneming met behulp van het eigen vermogen	

b. Wat is je oordeel over de solvabiliteit?

CASESTUDY (12 punten)

21. De winst- en verliesrekening over het afgelopen jaar van een onderneming ziet er als volgt uit:

W&V-rekening (x € 1,-)					
Inkoop		€ 26.000.000	Omzet		€ 50.000.000,00
Productiekosten		€ 5.000.000	Opbrengst waardepapieren		€ 4.000.000,00
Personeel		€ 15.000.000	Buitengewone opbrengst		€ 3.000.000,00
Reclame		€ 1.000.000			
Afschrijvingen		€ 4.000.000			
Rentekosten		€ 2.000.000			
Buitengewone kosten		€ 1.000.000			
Winst		€ 3.000.000			
		€ 57.000.000			€ 57.000.000,00

Bereken de volgende resultaten (noteer de wijze van berekening!):

a. Het bedrijfsresultaat.

b. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening.

d. De cashflow.

e. Noem twee conclusies die kunnen worden getrokken uit deze analyse van de winst- en verliesrekening.

Punten

Uitwerking van het EBC*L voorbeeldexamen

Let op: De hier gegeven antwoorden kunnen voor specifieke gevallen gelden. Er kunnen ook andere antwoorden mogelijk zijn.

KENNISVRAGEN (per vraag 4 punten)

1. Hoe wordt de cash ratio berekend en wat geeft deze aan?

Antwoord:

Cash ratio = liquide middelen / kortlopende verplichtingen

Als de cash ratio hoger is dan 1, kan de onderneming alle kortlopende verplichtingen afdekken met liquide middelen (contanten, kasgeld).

Let op: Ook de oplossing "maal honderd" en "groter dan 100%" wordt als juist beoordeeld.

5. Hoe wordt het rendement op eigen vermogen berekend?

Antwoord:

$(\text{Winst} / \text{eigen vermogen}) \times 100$

Let op: Alle aanvullingen op dit antwoord zijn niet relevant.

11. Hoe kan de solvabiliteit worden berekend? Wat geeft dit kengetal aan?

Antwoord:

$(\text{Eigen vermogen} / \text{totaal vermogen}) \times 100$

Het aandeel in het vermogen dat de onderneming toebehoort.

Een belangrijk kengetal voor de kredietwaardigheid.

Ook juist: Het aandeel in het vermogen dat door de eigenaren zelf is gefinancierd.

En antwoord m.b.v. de debt ratio s ook mogelijk

15. Wat is een volmacht? Noem ook twee voorbeelden.

Antwoord:

Een persoon heeft uitgebreide bevoegdheden gekregen om de onderneming te vertegenwoordigen. Tot de bevoegdheden behoren het aannemen of ontslaan van medewerkers, het opnemen van krediet en het kopen en verkopen van producten of diensten.

16. Is de cash flow meestal hoger of lager dan de winst?

Verklaar je antwoord.

Antwoord:

De cashflow is meestal hoger omdat de afschrijvingen die in het afgelopen jaar zijn gedaan bij de winst moeten worden opgeteld.

De berekening is als volgt:

	Winst
+	Afschrijvingen
=	Cashflow

20. Op een balans staat aan de activakant een bedrag van €300.000,-. Aan de passivakant staat vreemd vermogen ter hoogte van €280.000,-. Het totale vreemde vermogen bestaat voor €150.000,- uit een langlopend bankkrediet en voor €80.000,- uit voorzieningen, plus een bedrag van €50.000 aan verplichtingen op korte termijn. De omzet bedraagt €1.000.000,-.

a. Bereken de solvabiliteit van de onderneming met behulp van het eigen vermogen.

b. Wat is je oordeel over de solvabiliteit?

Antwoord:

a. Het eigen vermogen bedraagt € 20.000. Hieruit laat zich de solvabiliteit als volgt berekenen:

$$(\text{Eigen vermogen} / \text{totaal vermogen}) \times 100\%$$

$$(20.000 / 300.000) \times 100\% = 6,67\%$$

b. 6,67% is een zeer slechte waarde. De solvabiliteit is de belangrijkste maatstaf voor de kredietwaardigheid en het is maar de vraag of nog krediet aan de onderneming wordt verstrekt (indien dat gewenst zou zijn).

CASESTUDY

Winst- en verliesanalyse (12 punten)

21. De winst- en verliesrekening van een onderneming ziet er als volgt uit:

W&V-rekening (x € 1,-)				
Inkoop	€ 26.000.000	Omzet	€ 50.000.000,00	
Productiekosten	€ 5.000.000	Opbrengst waardepapieren	€ 4.000.000,00	
Personeel	€ 15.000.000	Buitengewone opbrengst	€ 3.000.000,00	
Reclame	€ 1.000.000			
Afschrijvingen	€ 4.000.000			
Rentekosten	€ 2.000.000			
Buitengewone kosten	€ 1.000.000			
Winst	€ 3.000.000			
	€ 57.000.000			€ 57.000.000,00

c.

De cashflow

	Winst	€ 3.000.000
	+ Afschrijvingen	€ 4.000.000
=	Cash flow	€ 7.000.000

Let op: Het is ook correct om het bedrijfsresultaat (operationele cash flow) of het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening als uitgangspunt te nemen.

- d. Twee conclusies die kunnen worden getrokken uit bovengenoemde analyse van de winst- en verliesrekening.

Het negatieve bedrijfsresultaat is een duidelijk waarschuwingssignaal. De kernactiviteiten leveren geen positief resultaat op en dat moet worden verbeterd.

Het positieve resultaat is alleen te danken aan de financiële inkomsten plus het positieve buitengewone resultaat. Dat laatste vertekent het beeld duidelijk. De onderneming kan een winst van deze omvang niet ieder jaar realiseren. Er zijn immers niet ieder jaar buitengewone inkomsten.

Uit de duidelijk positieve cashflow blijkt dat de inkomsten (contant) de uitgaven (contant) duidelijk hebben overtroffen.

Let op: Dat laatste zal dan ook gelden voor de operationele cash flow.

Verklarende woordenlijst

Deze verklarende woordenlijst bevat boekhoudkundige termen en uitdrukkingen en kan als naslagwerk worden gebruikt. De lijst bevat ook begrippen die niet relevant zijn voor het EBC*L examen.

Aandeel

Een aandeel is een recht op het eigendom van een NV of BV. Alle aandeelhouders samen zijn economisch eigenaren van de vennootschap. Een aandeel geeft zeggenschap in de onderneming en men kan winstuitkeringen in de vorm van dividend ontvangen. Een aandeel van een NV kan verhandelbaar zijn op een effectenbeurs, maar dit is niet noodzakelijk.

Activa

Op een balans staat aan de linkerzijde (debetzijde) aangegeven in welke bezittingen het bedrijf zijn geld heeft vastgelegd. Dat noemen we ook wel activa. Binnen de term activa maakt men onderscheid tussen vaste activa en vlottende activa (waarbij de liquide middelen onderdeel uitmaken van de vlottende activa).

Activeringsplicht

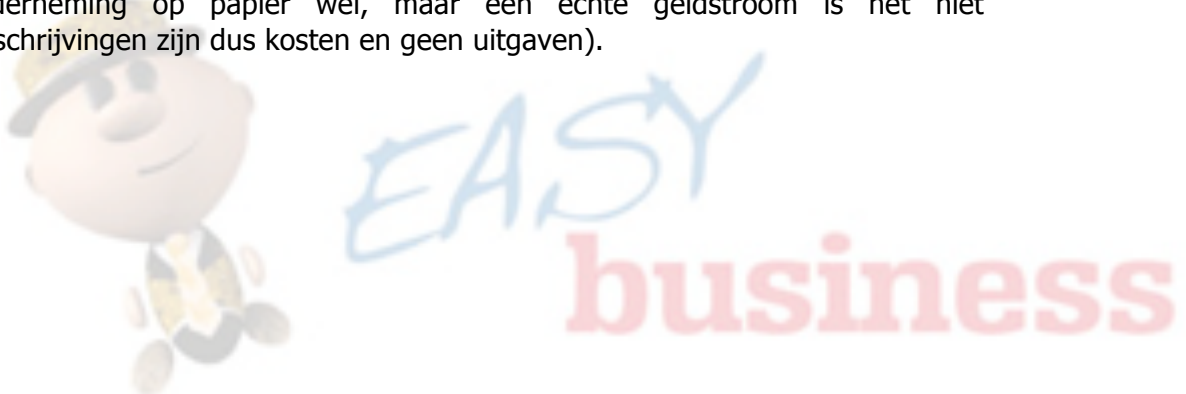
De activeringsplicht ontstaat bij het kopen van vaste activa. Activeren betekent dat een verworven goed in de balans aan de activazijde wordt opgenomen.

Afschrijvingen

Een afschrijving is het in de boekhouding tot uitdrukking brengen van de waardedaling van vaste activa over een bepaalde periode en wordt als volgt berekend:

$$\text{jaarlijkse afschrijving} = \frac{\text{Aanschafprijs - restwaarde}}{\text{gebruiksduur}}$$

De restwaarde is de verwachte opbrengst van het duurzame productiemiddel bij verkoop aan het eind van de levensduur. De afschrijving vormt een post op de winst- en verliesrekening. Afschrijvingen verminderen de waarde van de onderneming op papier wel, maar een echte geldstroom is het niet (afschrijvingen zijn dus kosten en geen uitgaven).

Balans

Een balans is een overzicht van de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van een onderneming op een bepaald moment. Aan de linkerzijde (debet) van de balans staan de bezittingen van de onderneming. Aan de rechterzijde (credit) staan het eigen vermogen en de schulden van de onderneming. Beide zijden moeten even groot zijn. Links staat immers waar het geld van rechts aan uitgegeven is.

Balansvergelijking

Bij de balansvergelijking wordt het jaarresultaat vastgesteld door het eigen vermogen van de eindbalans te vergelijken met het eigen vermogen van de openingsbalans. Bij een toename van het eigen vermogen heeft de onderneming winst gemaakt. Bij een afname is er verlies geleden.

Bankkrediet

Bijna geen enkel bedrijf is in staat om alle uitgaven uitsluitend met eigen middelen te financieren. Daarvoor stellen banken kredieten beschikbaar. Voordat een krediet wordt toegekend, toetsen banken de kredietwaardigheid van de kredietnemer. Ze eisen ook de nodige garanties voor hun geld.

Bedrijfskosten

De kosten die worden gemaakt voor het voortbrengen van producten en diensten.

Bedrijfsresultaat

Het bedrijfsresultaat is wat er overblijft wanneer bedrijfskosten (exclusief de rente) van de bedrijfsopbrengsten worden afgetrokken. Een ander woord voor bedrijfsresultaat is exploitatiewinst. Ook: EBIT (Earnings Before Interest and Tax)

Belastingen

Belastingen zijn de belangrijkste inkomsten van de staat.

Bestuur/directie

De directie vertegenwoordigt en bestuurt een NV en dient verantwoording af te leggen aan de Raad van Commissarissen (RvC). De RvC wordt gekozen door de eigenaren van een NV, de aandeelhouders, tijdens een aandeelhoudersvergadering. Directieleden mogen geen zitting hebben in de RvC.

Boekhouding

Het systematisch vastleggen van financiële feiten van een onderneming met als doel het verschaffen van inzicht in de financiën en het afleggen van verantwoording over het gevoerde financiële beleid.

Boekhoudkundige verplichtingen

Het voeren van een boekhouding is een wettelijke verplichting. De opgelegde verplichtingen verschillen naar gelang de aard en de omvang van de onderneming.

Boekjaar

Een boekjaar is het jaar waarover een financieel verslag loopt. Het jaarverslag en de jaarrekening wordt opgemaakt over een boekjaar. Een boekjaar hoeft niet overeen te komen met een kalenderjaar.

Borg

Een borgovereenkomst is een overeenkomst waarbij een derde, de borg, zich verplicht om de prestatie van de schuldenaar jegens de schuldeiser na te komen indien de schuldenaar zelf in gebreke blijft.

Brutoprijs

De brutoprijs is het factuurbedrag inclusief de omzetbelasting.

Buitengewone baten en lasten

Incidentele opbrengsten of kosten, die niet tot de gewone bedrijfsactiviteiten worden gerekend. Zij vormen een uitzondering op de standaardactiviteiten en zijn vaak eenmalig. Een voorbeeld hiervan is winst of verlies bij verkoop van een bedrijfsonderdeel of reservering voor verwachte kosten van reorganisatie.

Cashflow

Cashflow is een term in de bedrijfseconomie waarmee het geld dat een organisatie in en uit gaat wordt bedoeld. De Nederlandse vertaling is kasstroom, maar in de literatuur en in de praktijk wordt deze term niet vaak gebruikt. Meestal worden cash flows weergegeven per periode of per project. Als geld binnenkomt heet dit een positieve cash flow. Als geld de organisatie verlaat is dit een negatieve cash flow. Als een onderneming een jaarrekening publiceert, wordt naast de balans en resultatenrekening ook een cash flowoverzicht (kasstroomoverzicht) van dat jaar gepubliceerd.

Formule**Netto winst****+ Afschrijvingen**

= Cash flow

Controlling

Een proces of activiteit binnen een organisatie of onderneming waarbij financiële informatie wordt verzameld, geordend, geanalyseerd en gerapporteerd voor planning en control door het management.

Credit

De creditzijde is de rechterzijde van de balans (passiva) en ook de rechterzijde (opbrengstzijde) van de winst- en verliesrekening.

Crediteur

- Een crediteur is een leverancier (een persoon of bedrijf) aan wie moet worden betaald voor het leveren van goederen of diensten.
- Een crediteur staat aan de rechterkant ofwel aan de creditzijde van een balans, de boekhouder gaat ervan uit dat de leverancier betaald gaat worden (en het bedrag dus een schuld (passiva) is).
- Vaak wordt de term gebruikt om mensen aan te duiden die nog niet betaald zijn, maar in principe zijn ook de betaalde leveranciers crediteur.
- In een groot bedrijf worden crediteuren op een speciaal deel van de financiële administratie behandeld, de zogenaamde crediteurenadministratie.
- Als de factuur van een crediteur niet betaald wordt binnen de termijn die daarvoor staat, kan een crediteur de betaling gaan opeisen.

Credit rating

Credit rating is een methode om de kredietwaardigheid van de aanvrager van een lening te waarderen.

Concurrentie

Onder concurrentie verstaan we dat meerdere bedrijven hetzelfde product/dienst op de markt aanbieden. Hoe meer aanbieders, des te groter de concurrentie. Zijn er geen andere aanbieders, dan spreken we over een monopoliepositie; zijn er veel aanbieders, dan spreken we over volledige concurrentie.

Current ratio

Current ratio is een kengetal om de financiële toestand en specifiek de liquiditeit van een bedrijf te meten. Het geeft de mate aan waarin de verschaffers van het kort vreemd vermogen (kortlopende verplichtingen) uit de vlottende activa kunnen worden betaald. Deze wordt met de volgende formule berekend:

$$\text{current ratio} = \text{vottende activa} / \text{kort vreemd vermogen}$$

Een gezonde waarde voor dit kengetal ligt boven de 1. Alleen dan kan aan de schuldeisers tegemoet worden gekomen. In de vlottende activa kan echter sprake zijn van een incurante voorraad en dubieuze debiteuren. Algemeen geldt daarom een waarde tussen de 1,5 en 2 als gezond, afhankelijk van de onderneming.

Debet

De debetzijde komt overeen met de linkerzijde van de balans (activazijde) en met de linkerzijde (kostenzijde) van de winst- en verliesrekening.

Debiteurenverlies

Als een klant rekeningen (deels) niet kan betalen, heeft een onderneming te maken met een debiteurenverlies. Een debiteurenverlies veroorzaakt door een grote klant kan aanzienlijke betalingsproblemen opleveren.

Debtratio

De debtratio is de verhouding tussen het vreemde vermogen en het totale vermogen. De Debtratio geeft aan hoe hoog het aandeel van het vermogen is dat door vreemd vermogen is gefinancierd. Ofwel, hoeveel procent van het totale vermogen is door vreemd vermogen gefinancierd?

De berekening is als volgt:

$$\text{Debtratio} = \frac{\text{vreemde vermogen}}{\text{totaal vermogen}} \times 100\%$$

De debtratio is een maatstaf om de solvabiliteit van een bedrijf te meten.

Dit kengetal is een belangrijk criterium voor de beoordeling van de

kredietwaardigheid van een onderneming. Hoe lager de debtratio, des te beter de kredietwaardigheid (credit rating) van de onderneming.

Dividend

De winst die een onderneming uitkeert aan haar aandeelhouders. De hoogte van het dividend hangt af van de bedrijfswinst en wordt door het bestuur bepaald. Een onderneming kan winst inhouden en die toevoegen aan de reserves. Over uitgekeerd dividend moet dividendbelasting worden betaald.

Dividendbelasting

Dividendbelasting wordt geheven over de opbrengst van aandelen en winstbewijzen. Het tarief is 15%.

Documenten

Het belangrijkste principe bij boekhouden is dat er geen boeking wordt gedaan zonder document. Transacties mogen alleen in de boekhouding worden opgenomen als er een schriftelijk bewijs van is. Alle relevante documenten moeten dan ook worden verzameld, geboekt en bewaard.

Doelen /doelstellingen

De hoofddoelen van een onderneming zijn het bereiken van de rentabiliteits- en liquiditeitsdoelen. Deze kunnen alleen bereikt worden met een toereikende productiviteit en een goede concurrentiepositie.

Dubbel boekhouden

Bij een dubbele boekhouding wordt elke transactie twee keer (dubbel) geboekt, zowel aan de creditkant als de debetkant

EBT

Earnings Before Tax. Het resultaat vóór belastingen. Wordt ook wel PBT genoemd (Profit Before Tax)

EBIT

Earnings Before Interest and Tax. Een maatstaf voor de operationele inkomsten van een onderneming vóór aftrek van rente en belasting. Wordt ook wel PBIT genoemd (Profit Before Interest and Tax). Zie ook bedrijfsresultaat.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van een onderneming is het totale vermogen dat de ondernemer heeft geïnvesteerd in zijn onderneming. Het eigen vermogen is een belangrijk onderdeel van de balans omdat het aangeeft hoe rijk een bedrijf werkelijk is. Het eigen vermogen wordt aan de rechterkant van de balans onder de passiva genoteerd.

Grondslag voor belastingen

Ieder bedrag dat ten grondslag ligt aan een belastingberekening, zoals:
De winst van een zelfstandig ondernemer/het winstaandeel van een directeur van een vennootschap (inkomstenbelasting).
Het resultaat voor belastingen bij vennootschappen (vennootschapsbelasting).
Een opbrengst in geld (bijvoorbeeld dividend of spaarrente - dividendbelasting).

Handelsgoederen

De voorraden kunnen bestaan uit grondstoffen, hulpstoffen, gereedstaande producten die beschikbaar zijn voor verkoop, ook wel handelsgoederen genoemd.

Input-/outputverhouding

Output = Opbrengst/resultaat

Input = Inzet van middelen

Een onderneming streeft naar een zo gunstig mogelijke input-/outputverhouding. Dit betekent dat de onderneming zoveel mogelijk producten of diensten wil produceren met zo min mogelijk middelen.

Inventarisatie

Als je op een bepaald moment een lijst opstelt waarop de bezittingen en schulden staan van het bedrijf, spreek je van een inventarisatielijst. Bepaalde posten worden aangegeven in hoeveelheid en sommige posten in een waarde. Uiteindelijk kun je door inventarisatie de balans opmaken.

Investerings

Het kopen van vaste activa (bijvoorbeeld machines en onroerend goed) zodat een product kan worden gemaakt of een dienst kan worden aangeboden. Bij de berekening van de kosten ten behoeve van een geplande investering moet niet alleen rekening worden gehouden met de aanschafkosten, maar ook met de lopende kosten (stroom- en onderhoudskosten bijvoorbeeld).

Jaarrekening

De jaarrekening geeft een jaarlijks overzicht van de financiële situatie van een onderneming. Het bestaat uit een balans, een winst- en verliesrekening over het afgelopen jaar, een toelichting op beide, het kasstroomoverzicht en in bepaalde gevallen een accountantsverklaring.

Bedrijfsresultaat (Kernactiviteit)

+/-	Financieel resultaat
=	Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening
+/-	Buitengewoon resultaat
=	Resultaat voor belastingen
-	Winstbelastingen
=	Resultaat (overschot / -tekort) na belastingen

Jaarverslag

Een jaarverslag is een document dat een beursgenoteerde onderneming jaarlijks moet opstellen. Het verslag geeft inzicht in de financiële stand van zaken via de balans en resultatenrekening. Ook staat er in het jaarverslag een verslag van de directie en de bevindingen van een accountant. In het verslag van de directievoorzitter wordt teruggekeken op het voorgaande jaar en wordt vooruitgekeken naar zaken die in de toekomst zullen spelen en die op de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering aan de orde kunnen komen.

Kapitaalinleg

Het bedrag dat een ondernemer/vennoot inlegt in een onderneming.

Kosten

Kosten zijn alle posten die aan de debetzijde (linkerzijde) van het resultaat worden geboekt. Het gaat om transacties die in de loop van het jaar leiden tot het gebruik van goederen, prestaties of waarden. Voorbeelden zijn:

- Het gebruik van goederen
- Personeelskosten

Krediet

Een krediet is een toezegging van de bank aan een onderneming dat tot een bepaald bedrag geld kan worden geleend of geld kan worden opgenomen. Het geleende bedrag moet op termijn worden terugbetaald. Voordat de bank een krediet verstrekt, wordt de kredietwaardigheid van de onderneming beoordeeld. Daarnaast vraagt een bank zekerheden van de onderneming zodat de bank zich kan indekken tegen mogelijke verliezen. Denk hierbij aan een hypotheek op een bedrijfspand of verpanding van debiteuren.

Praktisch gezien is een krediet een bancaire lening waar rente over wordt betaald. Een verkregen krediet staat aan de passivazijde van de balans en behoort tot het vreemd vermogen.

Twee belangrijke kredietvormen zijn:

- a) Hypothecair krediet:
Bij deze kredietvorm zijn de zekerheden afgedekt door onroerend goed.
- b) Rekening-courant krediet:
Bij deze vorm staat de bank toe dat tot een bepaald bedrag (kredietlimiet) geld kan worden geleend of geld kan worden opgenomen.

Kredietwaardigheid

Niet iedereen kan zomaar een lening afsluiten. De kredietnemer wordt eerst op zijn kredietwaardigheid getoetst door de kredietgever. Ondernemingen die aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen zijn kredietwaardig. De kredietwaardigheid van een onderneming is afhankelijk van een aantal factoren. Wat is het betalingsgedrag, hoe ziet de financiële gezondheid van de onderneming én van de eigenaar eruit, en wat is het actuele risicoprofiel. Al deze elementen vormen de kredietwaardigheid van een onderneming.

Vaak verlangt een bank ook privézeekerheden bij de verstrekking van een krediet.

Leasing

Lease of **leasing** is een vorm van krediet waarbij de kredietverstrekker of **lessor** bedrijfsuitrusting, bedrijfsmiddelen of duurzame consumptiegoederen aankoopt en deze gedurende een vooraf overeengekomen termijn en tegen een vaste vergoeding ter beschikking stelt van de kredietnemer of **lessee**. De lessor kan zich in deze activiteit specialiseren (zoals bij het leasen van auto's) of kan een leasingcontract afsluiten bij wijze van belegging op aanvraag van de lessee (in dat geval gaat het vaak om bedrijfsmiddelen met zeer grote waarde zoals schepen, treinen, kantoorgebouwen, installaties). De lessor blijft in alle gevallen juridisch eigenaar van de geleasede goederen.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in welke mate een onderneming aan de betalingsverplichtingen kan voldoen. Kan de onderneming de lopende uitgaven dekken bekostigen door de lopende inkomsten? Kan de onderneming voldoende middelen vrijmaken om buitengewone uitgaven te bekostigen (bijvoorbeeld machines). En is de onderneming kredietwaardig genoeg om eventuele financiële knelpunten met een krediet te overbruggen. Zie ook current ratio.

Liquidatiebalans

Balans van een onderneming met daarop de bezittingen en de vermoedelijke prijs bij gedwongen verkoop daarvan.

Liquide middelen

Eenvoudig gezegd: kasgeld + banktegoed. In de economie en de bedrijfskunde verwijst de term liquide middelen naar de activa in de vorm van chartaal geld of giraal geld of andere beleggingen die op zeer korte termijn in geld kunnen worden omgezet.

Om te bepalen hoe snel vermogen in geld kan worden omgezet, spelen onderstaande factoren een rol:

- Kas- en banktegoeden
- Waardepapieren
- Kortlopende vorderingen
- Voorraad

Management by

'Management by' is een term uit de managementfilosofie en gaat over specifieke leiderschapsvormen.

Voorbeelden:

- c) Management by objectives. Een vorm van leiderschap waarbij afspraken over te behalen doelstellingen centraal staan. MBO is leidinggeven via doelstellingen
- d) Management by exception. Een besturingswijze waar minimaal door het management wordt bijgestuurd. Beslissingsbevoegdheden worden overgedragen aan de medewerkers die daardoor veel bevoegdheden en verantwoordelijkheden krijgen.
- e) Management by delegation. Bij deze vorm van management worden taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zoveel mogelijk aan medewerkers gedelegeerd.

Nettowinst

De nettowinst van een handelsonderneming is op de volgende wijze te berekenen:

	Brutowinst (= verkoopprijs van het product – inkoopprijs)	
-	Bedrijfskosten	
=	Netto winst	

Omzet

De omzet, ook wel opbrengst door verkopen genoemd, wordt bepaald door het verkochte aantal van een product/dienst (de afzet) te vermenigvuldigen met de verkoopprijs.

$$\text{Omzet} = \text{Verkoopprijs} \times \text{verkochte hoeveelheid}$$

Let op: Omzet is niet gelijk aan winst. Omzetten worden als opbrengst in de winst- en verliesrekening geboekt.

Omzetbelasting

Omzetbelasting of btw is een belasting die een overheid heft op de verkoop van producten en diensten.

Ondernemersgericht denken

Het principe van 'ondernemersgericht denken', geldt niet alleen voor de top van een onderneming maar voor alle medewerkers.

Kernpunten zijn:

- Ondernemers- en resultaatgericht denken (rentabiliteit, liquiditeit, productiviteit, concurrerend)
- Klant- en marktgericht denken
- Denken in kansen en risico's
- Denken in kosten en opbrengsten
- Denken in input-/outputverhoudingen
- Denken in prijs-/prestatieverhoudingen

Opbrengst

Opbrengst, ook wel omzet genoemd, ontstaat door de verkochte aantallen van een product/dienst te vermenigvuldigen met de verkoopprijs.

$$\text{Opbrengst} = \text{Verkoopprijs} \times \text{verkochte aantallen}$$

Opbrengsten

Opbrengsten worden aan de rechterzijde van de winst- en verliesrekening (credit) geboekt. Het gaat om transacties die een bedrijf in de loop van het jaar rijker maken. Voorbeelden zijn opbrengsten uit de verkoop van goederen of het verrichten van diensten, en huuropbrengsten.

Openingsbalans

Dit is de balans bij aanvang van het boekjaar of bij de start van een onderneming. Een boekjaar hoeft niet op 1 januari te beginnen, maar kan afwijken van het kalenderjaar.

Operationeel resultaat

Het bedrijfsresultaat dat voortvloeit uit operationele activiteiten.

Outsourcing

Hieronder verstaat men delen van een organisatie ergens anders onder te brengen om kosten te besparen. Meestal gaat het hier om activiteiten die niet tot de kernactiviteiten van het bedrijf behoren en die beter kunnen worden uitgevoerd door gespecialiseerde bedrijven. Deze kunnen vaak ook goedkoper werken. Voorbeelden: uitbesteden van de boekhouding, opleidingen, ICT.

Overlopende posten

Overlopende posten zijn posten waarvan de financiële afhandeling in een ander jaar plaatsvindt dan de boeking.

Overschot

Een winst die resulteert uit

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

+/- Buitengewoon resultaat

= Winst

is het overschot vóór belastingen. Na aftrek van de af te dragen belastingen blijft het overschot na belastingen over.

Passiva

De activa (bezittingen) van de onderneming worden gefinancierd met kapitaal

uit diverse bronnen. Dit kapitaal noemt men de passiva. Deze staan aan de rechterzijde (de passivazijde of creditzijde) van de balans. Het vermogen wordt opgesplitst in eigen vermogen en vreemd vermogen (schulden).

Pensioenvoorzieningen

Pensioenregelingen worden steeds belangrijker. Bedrijven kunnen een pensioenvoorziening voor hun personeel treffen.

Productiviteit

Productiviteit geeft de relatie weer tussen efficiency en effectiviteit. Een onderneming streeft ernaar met een zo weinig mogelijke inzet van middelen (input) een zo hoog mogelijke opbrengst (output) te realiseren.

Productiviteit wordt op de volgende manier berekend:

$$\text{Productiviteit} = \frac{\text{output}}{\text{input}}$$

Voorbeelden:

$$\text{Productiviteit van een medewerker} = \frac{\text{afgewerkte opdrachten}}{\text{aantal uren}}$$

$$\text{Productiviteit van een auto} = \frac{\text{aantal km}}{\text{aantal l benzine}}$$

Rendement

Het rendement is het geheel van baten of inkomsten, in het bijzonder over een bepaalde periode, in verhouding tot het geïnvesteerde kapitaal.

Rendement op eigen vermogen of rentabiliteit van het eigen vermogen (REV)

Onder rendement op eigen vermogen wordt verstaan de mate van winstgevendheid van een onderneming. Het geeft de verhouding weer tussen de vermogensopbrengst die een onderneming gedurende een bepaalde periode heeft gerealiseerd, en het vermogen waarmee die opbrengst is verkregen.

REV wordt op de volgende manier berekend:

$$\text{REV} = \frac{\text{nettowinst}}{\text{gemiddeld eigen vermogen}} \times 100\%$$

Rendement op de verkoop

Zie return on sales

Rentabiliteit van het totale vermogen (RTV)

De rentabiliteit is de winstgevendheid van een onderneming in verhouding tot de omzet, het eigen vermogen of het totale vermogen. De basisregel luidt:

$$\text{RTV} = \frac{\text{nettowinst} + \text{rente}}{\text{gemiddeld totale vermogen}} \times 100\%$$

Reserves

Reserves worden gevormd uit de winst na belastingen en zijn onderdeel van het eigen vermogen. Reserveringen staan aan de rechterzijde op de balans.

Return on Investment (ROI)

Wordt de waarde van de gerealiseerde winst niet afgezet tegen het eigen vermogen maar tegen het geïnvesteerde vermogen, dan spreken we van Return on Investment, kortweg ROI. Hoe hoger de ROI, des te efficiënter wordt omgegaan met het geïnvesteerde vermogen.

De ROI wordt op de volgende manier berekend:

$$\text{ROI} = \frac{\text{winst van de investering}}{\text{geïnvesteerde vermogen}} \times 100\%$$

Return on sales

Het belangrijkste kengetal voor de productiviteit van een onderneming is het rendement op de verkoop (return on sales). Het geeft weer hoeveel procent van de gerealiseerde omzet als winst overblijft.

De return on sales wordt op de volgende manier berekend:

$$\text{Return on sales} = \frac{\text{netto winst}}{\text{omzet}} \times 100\%$$

Risico

Risico is in de financiële wereld (en meer in het bijzonder in het vermogensbeheer en het bankwezen) een essentieel maar zeer divers begrip. De meest algemene omschrijving is: de kans dat er zich een onverwachte en ongewenste gebeurtenis voordoet die de waarde van de financiële activa (bezittingen) van de betreffende organisatie aantast

Solvabiliteit

Solvabiliteit geeft aan of de onderneming in staat is haar schulden te betalen. In dit werkboek zijn twee kengetallen behandeld voor de mate van solvabiliteit.

1. Debtratio met behulp van het vreemd vermogen:
 $\text{vreemd vermogen} / \text{totaal vermogen} \times 100\%$
2. Met behulp van het eigen vermogen:
 $\text{Eigen vermogen} / \text{totaal vermogen} \times 100\%$

Deze percentages zijn een maatstaf voor de kredietwaardigheid van een onderneming.

Staffelmethode

Door een winst- en verliesrekening in staffelvorm op te stellen wordt duidelijk welke onderdelen van een onderneming winst of verlies hebben geleverd. De kosten en opbrengsten worden bij de staffelmethode onder elkaar gezet en voortdurend bij elkaar opgeteld en van elkaar afgetrokken, zodat steeds het saldo blijkt.

Bedrijfsresultaat (kernactiviteit)

+/- Financieel resultaat

= Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

+/- Buitengewoon resultaat

= Resultaat vóór belastingen

Ook de balans kan men in een staffeldiagram opstellen. Debet -en creditzijde staan dan niet naast maar onder elkaar.

Startkapitaal

Voor het oprichten van een BV en NV geldt een wettelijk minimum startkapitaal. Dit startkapitaal wordt opgesplitst in kleinere bedragen en vervolgens in de vorm van aandelen aangeboden.

Het bedrag dat op het aandeel is vermeld, heet de nominale waarde. De

nominale waarde van een aandeel blijft altijd hetzelfde ook als een aandeel meer of minder waard wordt. De nominale waarde wijkt dus af van de koerswaarde.

Stille reserves

Als bezittingen meer waard zijn dan de boekwaarde is sprake van een stille reserve die niet op de balans tot uitdrukking komt. Dit is bij veel ondernemingen het geval. Het omgekeerde komt minder vaak voor. Het uit de accountancy afkomstige begrip voorzichtigheidsbeginsel schrijft voor dat bezittingen die minder waard zijn dan de boekwaarde moeten worden gewaardeerd tegen de (lagere) marktwaarde. Een onderneming mag zich dus niet rijker rekenen dan zij is.

Tekort

Een verlies dat resulteert uit

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

+/- Buitengewoon resultaat

= Verlies

Uitgaven

Uitgaven leiden altijd tot een geldstroom (in contanten of via de bankrekening).

- Uitgaven kunnen kosten zijn en een bedrijf dus armer maken (bijvoorbeeld huur-, personeels- en telefoonkosten). Niet alle kosten zijn echter uitgaven. Denk bijvoorbeeld aan afschrijvingen.
- Uitgaven kunnen worden gedaan om bezittingen te kopen. Omdat hier een blijvende waarde tegenover staat moet het vermogen worden opgenomen op de balans (activeren). Dit soort transacties maken een bedrijf niet armer, maar hebben alleen invloed op het vermogen (geld wordt geruild tegen vermogen).

Vaste activa

Vaste activa zijn bezittingen die langer dan een jaar tot de beschikking van de onderneming staan. Voorbeelden zijn onroerend goed, machines en installaties en transportmiddelen.

Vennootschap onder Firma (VOF)

De Vennootschap onder Firma (VOF) is een samenwerkingsvorm waarin twee of meer partners een bedrijf voeren. De partners zijn de 'vennoten' of 'firmanten'. Iedere vennoot brengt iets in het bedrijf: geld, goederen, arbeidskracht en/of goodwill.

Verlies

Verlies is het verschil tussen de opbrengsten en kosten van een onderneming, maar wel uitsluitend wanneer dat verschil negatief is. De winst of het verlies komt op de verlies- en winstrekening terecht.

Vergelijking met de begroting

De vergelijking met de begroting dient te controleren of de gestelde doelen (kostenbesp, omzet en min winst) zijn bereikt. Daarvoor wordt de begroting tegenover de werkelijke cijfers geplaatst.

Vermogen

De rechterzijde van de balans vermeldt het eigen en vreemd vermogen van de onderneming. Het eigen vermogen van een onderneming is de waarde van alle bezittingen, verminderd met de waarde van alle schulden.

Verplichtingen

Verplichtingen zijn schulden die een onderneming heeft bij een leverancier. De onderneming heeft een factuur ontvangen voor een geleverde dienst of product maar heeft deze nog niet betaald.

Verplichtingen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en worden aan de rechterzijde (creditzijde) op de balans gezet.

Vorderingen

Als een klant een factuur heeft ontvangen voor een geleverde dienst of product maar deze nog niet heeft betaald, spreken we over een vordering.

Vorderingen behoren tot de vlottende activa en staan aan de linkerkzijde van de balans. In alle gevallen bedoelt men met vorderingen dat er een verplichting wordt ingeroepen tegen een ander.

Voorraad

Onder voorraad wordt verstaan:

- aangekochte goederen die verder verkocht of gebruikt kunnen worden in het productieproces (bijvoorbeeld grondstoffen).
- goederen in bewerking (g.i.b.) ook wel halffabricaten genoemd.
- geproduceerde, afgewerkte producten.

Voorraad wordt op de activazijde van de balans geplaatst.

Vorzieningen

Vorzieningen worden getroffen voor kosten die zeker zullen optreden, maar waarvan de hoogte en het tijdstip nog niet bekend zijn. Een voorbeeld hiervan is een jaarlijkse onderhoudsbeurt van machines.

Vorzieningen vallen onder vreemd vermogen en staan aan de rechterzijde op de balans. Het treffen van voorzieningen verlaagt de winst vóór belastingen.

Vreemd vermogen

Het vreemd vermogen van een bedrijf wordt opgebouwd uit de verplichtingen of schulden die een bedrijf heeft. Dat houdt dus in dat een bedrijf geld zal moeten betalen voor ontvangen leningen, diensten en/of goederen. Vreemd vermogen is onderdeel van de passiva en staat dus aan de creditzijde op de balans.

Waarde van een bedrijf

Het eigen vermogen op de rechterzijde van de balans geeft de waarde van het bedrijf aan.

Waardepapier

Certificaten die kapitaalrechten beschrijven, heten waardepapieren. Daartoe behoren bijvoorbeeld aandelen of leningen (obligaties). Aandelen beschrijven de deelneming in een NV, evenals het recht op een jaarlijks winstdeel (dividend). Leningen beschrijven het recht op terugbetaling van het ingelegde bedrag op een bepaald tijdstip evenals de betaling van een overeengekomen rentebedrag. Deze leningen worden uitgegeven door de staat, kredietinstellingen of grote bedrijven om grote investeringen te kunnen financieren.

Winst

Het veelomvattende begrip winst kan verschillende betekenissen hebben, afhankelijk van welke definitie wordt gebruikt (bijvoorbeeld jaaroverschot, positief bedrijfsresultaat, winst vóór of na belastingen etc.).

Winstbelastingen

Winstbelastingen worden geheven over het bedrag dat overblijft nadat alle kosten in mindering zijn gebracht op alle opbrengsten. De inkomstenbelasting wordt geheven over het inkomen van een eigenaar van een eenmanszaak en over het inkomen van vennoten van een vennootschap onder firma. De vennootschapsbelasting wordt geheven over de winst van een Naamloze Vennootschap of een Besloten Vennootschap.

Winst- en verliesrekening (of resultatenrekening)

Een winst-en-verliesrekening geeft een overzicht van de opbrengsten en kosten van een onderneming over een bepaalde periode. Als de opbrengsten hoger zijn dan de kosten is er sprake van winst, zijn ze lager dan is er sprake van verlies.

Een winst- en verliesrekening geeft ook weer hoe een winst of verlies tot stand is gekomen. De rekening is een samenvatting van alle transacties gedurende een boekjaar.

Voor een duidelijk overzicht van de opbrengstsituatie van een bedrijf wordt de winst- en verliesrekening in staffelvorm opgesteld (verticale balansopstelling).

Winstontwikkeling

De ontwikkeling van de winst van een bedrijf over een aantal jaren.

Winstvaststelling

De tweevoudige winstvaststelling – waarbij de financiële situatie van een onderneming wordt afgelezen uit de balans en de resultatenrekening – is het kenmerk en het controle-instrument van de dubbele boekhouding. Het totaalbedrag in de balans en de resultatenrekening moet hetzelfde zijn.

Winstvermindering

Hoe hoger de behaalde winst, des te meer belasting moet worden afgedragen. Daarom streven bedrijven ernaar hun winst naar beneden te brengen (bijvoorbeeld door het doen van voorzieningen, of het naar voren halen van betalingen die vervolgens als kostenpost worden geboekt).

Zekerheden

Zekerheden worden onderverdeeld in persoonlijke en zakelijke zekerheden. Een voorbeeld van een persoonlijke zekerheid is borgtocht. Een voorbeeld van een zakelijke zekerheid is onroerend goed. Zekerheden worden verstrekt om (geldelijke) verplichtingen te garanderen.

